ROK XIV. Nr. 141 (4817) WILNO, wtorek 23 maja 1939 r. Pismo nie jest datowane naprzód Cena 15 gr

KURJER WILEŃSKI

Nowogródzki, Grodzieński, Suwalski, Poleski i Wołyński

Sukces Stronnictwa Narodowego i Żydów

oto skutki walki ze społeczeństwem w Wilnie

Wybrana przedwczoraj Rada Miejska w Wilnie nie ma żadnej zdecydowanej większości. To było z góry do przewidzenia wobec rozbicia się głosów polskich aż na 4 listy. Jednakże na podstawie realnego układu sił w społeczeństwie wileńskim można było w najgorszym wypadku oczekiwać najwyżej równości głosów pomiędzy Stronnictwem Narodowym a Obozem, Obozem nie Zjednoczenia Narodowego, ale szerszym — powiedzmy Obozem Marszałka Piłsudskiego. Stało się inaczej.

Dlaczego?

Mieliśmy do czynienia tutaj z pewnego rodzaju ewolucją, której punktem szczytowym niewątpliwie był rok 1934 i wybory do Rady Miejskiej w tym roku.

Wówczas to Chrześcijański Blok Odrodz. Gosp. m. Wilna osiągnął w Radzie absolutną większość, jako wymowny symbol daleko posuniętego zjednoczenia społeczeństwa wileńskiego dookoła idei, zyskującej krok za krokiem na prestiżu i popularności.

Warto przypomnieć, że okres ten poprzedził fakt pozbycia się z Wilna nie mającego wziętości u miejscowego społeczeństwa słynnego działacza BBWR Dobosza. Może nie całkiem przypadkowo jeden z najbardziej zagorzałych jego antagonistów prof Seweryn Wysłouch został potem prezesem Klubu Radzieckiego najliczniejszego w dziejach wileńskiego samorządu.

Na działalność pierwszej i jedynej dotąd Rady Miejskiej z absolutną większością nie mamy powodu narzekać. Jej praca stała na wysokości zadania i nie mogłaby się stać przyczyną depopularyzacji ugrupowania rządzącego, gdyby nie inne przyczyny o wiele jaskrawsze.

W tym czasie kiedy Rada Miejska pracowała sobie najprzykładniej, w Wilnie odbywała się najbardziej dla mnie niezrozumiała walka ze społeczeństwem, walka z uczuciami, z uzasadnionym przywiązaniem wilnian do pewnych osób, walka, która spowodowała wprowadzenie metod odstraszających najlepsze, najbardziej niezależne elementy.

Wilnianie naród cierpliwy.

Dopiero przy przedwczorajszych wyborach samorządowych zebrano w pełni owoce jesiennych wyborów sejmowych. Zemściły się błędy: rozstawienia kandydatur po okręgach, bezmyślnego zwalczania kandydatury gen. Żeligowskiego, nieostrożnych sojuszów wyborczych, zbyt troskliwej opieki i pomocy ze strony „ofiarodawców statutu litewskiego" itp.

Obecnie agitacja Chrześcijańskiego Bloku Rozwoju Gospodarczego w Wil nie była skromna i przyzwoita. Dało się zaobserwować wprawdzie różne niedociągnięcia, ale nie w takich rozmiarach, aby miały one zaważyć na losach wyborów. Te losy zostały zdecydowane wcześnie, to jest jesienią ubiegłego roku podczas wyborów sejmowych.

Skutki nie wymagają komentarzy! Zamiast 19 członków Klubu Narodowego w poprzedniej Radzie — 27 mandatów listy katolicko-narodowej. Zamiast 11 Żydów aż 17. Socjalistów i demokratów, których przed tym nie było, teraz aż 9.

Jest karygodne z narodowego punktu widzenia, że w okręgu XIII i XIV listy polskie się nie zblokowały Z moich informacyj wynika, że endecy za to ponoszą odpowiedzialność, bo oni zajmowali stanowisko nieustępliwe wobec prób rozmów z nimi.

Jeżeli tak było, zasłużyli na ostre napiętnowanie. Społeczeństwo chce wiedzieć na przyszłość, kto się wysługuje interesom żydowskim. Czekamy wyjaśnień!

Ale żadne wyjaśnienia, nawet gdybyśmy stwierdzili, że „grzech" ułatwienia sytuacji Żydom wyłącznie obciąża endeków nie zmieni sytuacji. Dorobek pracy, podjętej przez część miejscowego społeczeństwa, zmierzający do skupienia sił i zorganizowania w Wilnie mocnego ośrodka absolutnej większości społeczeństwa po stronie wiecznie żywych idei Marszałka Piłsudskiego został w dużym stopniu zmarnowany. Podkreślam, że nie stało się to z winy społeczeństwa, ale z powodu szkodliwej **„walki ze społeczeństwem"**.

Piotr Lemiesz.

Włosko - niemiecki traktat przyjaźni

nie jest w istocie niczym nowym

BERLIN, (Pat). Włosko - niemiecki pakt przymierza i przyjaźni ma brzmienie następujące:

Kanclerz Rzeszy Niemieckiej i J. K. M., król Włoch i Albanii i cesarz Etiopii uznali, że nadszedł czas, aby ścisłą przyjaźń i wspólność ideologiczną, istniejące między narodowo - socjalistycznymi Niemcami i faszystowską Italią wzmocnić przez zawarcie uroczystego paktu. Gdy poprzez wszeczasy ustalone granice między Rzeszą i Włochami stworzone zostały trwałe więzy dla wzajemnego poparcia i pomocy, oba państwa opowiadają się raz jeszcze za polityką, której podstawy i cele już dawniej były przez nie wspólnie ustalone i która okazała już swą skuteczność zarówno dla interesów obu krajów jak i dla sprawy pokoju europejskiego. Złączone zarówno wewnętrznym pokrewieństwem światopoglądów, jak i daleko idącą wspólnotą swych interesów, narody niemiecki i włoski są zdecydowane również i w przyszłości występować ramię przy ramieniu i wspólnymi siłami dla zapewnienia swej przestrzeni życiowej i na rzecz utrzymania pokoju. Stojąc na tej przepisanej im przez historię drodze pragną Włochy i Niemcy, w świecie pełnym niepokoju i rozkładu, służyć zadaniu zabezpieczenia zasad cywilizacji zachodniej.

Aby wyżej sformułowane zasady ująć w ramy układu dyplomatycznego, pełnomocnicy obu państw, wyznaczony przez kanclerza Rzeszy minister spraw zagr. Joachim von Ribbentrop oraz desygnowany przez króla Włoch i Albanii oraz cesarza Etiopii minister spraw zagranicznych Galezzo Ciano, wymieniwszy wzajemnie swe w należytej formie sporządzone pełnomocnictwa, powzięli następujące postanowienia:

art. 1. Obie układające się strony pozostawać będą w stałym kontakcie celem wzajemnego porozumienia się we wszystkich sprawach dotyczących bądź to ich wspólnych interesów bądź też całokształtu sytuacji europejskiej,

art. 2. Jeżeliby wspólne interesy układających się stron wskutek wydarzeń międzynarodowych były w jakikolwiek sposób zagrożone, obie strony natychmiast przystąpią do wspólnych obrad celem powzięcia odpowiednich kroków. Jeżeli by bezpieczeństwo lub inne żywotne interesy jednej z układających się stron zostały zagrożone z zewnątrz, druga strona udzieli swej całkowitej pomocy politycznej i dyplomatycznej, aby doprowadzić do usunięcia groźby.

art. 3. jeżeli by wbrew życzeniom i nadziejom stron układających się doszło do tego, że jedna ze stron wciągnięta zostanie do zbrojnego zatargu z innym mocarstwem lub mocarstwami druga z układających się stron natychmiast stanie u jej boku jako sojusznik, wspierając ją wszystkimi swoimi siłami na lądzie, na morzu i w powietrzu,

art. 4. aby w razie potrzeby zapewnić jak najszybsze wykonanie zobowiązań paktu wymienionych w art. 3, rządy obu układających się stron będą dalej pogłębiały swą współpracę w dziedzinie wojskowej i w dziedzinie gospodarki wojennej. W podobny sposób oba rządy porozumieją się również co do innych koniecznych zarządzeń zmierzających do przeprowadzenia w praktyce postanowień tego paktu.

Oba rządy zgodnie z wymienionymi w art. 1 i 2 celami stworzą stałe komisje, które będą podlegały obu ministrom spraw zagranicznych.

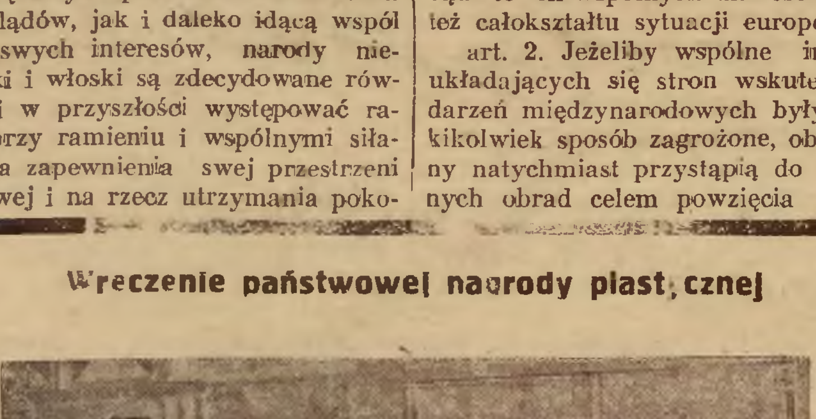
Art. 5. Układające się strony zobowiązują się już obecnie, w razie wspólnie prowadzonej wojny, zawierać jedynie w pełnym wzajemnym porozumieniu zawieszenie broni i pokój,

art. 6. obie układające się strony zdają sobie sprawę ze znaczenia wspólnych stosunków z zaprzyjaźnionymi z nimi mocarstwami i postanawiają stosunki te utrzymywać również w przyszłości, i kształtować je zgodnie z identycznymi interesami jakie łączą je z tymi mocarstwam,

art. 7. pakt ten wchodzi niezwłocznie w życie z chwilą podpisania. Obie układające się strony są co do tego zgodne, iż pierwszy okres jego ważności ustalony zostanie na lat 10. We właściwym czasie przed upływem tego terminu porozumieją się co do przedłużenia ważności paktu.

WARSZAWA, (Tel. wł.) **Według** *opinii kół miarodajnych wczoraj zawarty alians włosko-niemiecki nie ma żadnego znaczenia, nie wprowadza bowiem żadnej nowej sytuacji. Polityka Włoch jest ściśle związana z Berlinem, natomiast Berlin jak dotychczas, nie uzależniał swojej polityki od włoskiego sojusznika.*

Wręczenie państwowej nagrody plastycznej

Moment wręczania przez p. Ministra WR i OP prof. Świętosławskiego w gmachu Ministerstwa w dniu 20 maja państwowej nagrody plastycznej za r. 1938 profesorowi Mehofferowi.

Rada ministrów

WARSZAWA, (Pat). W poniedziałek dn. 22 bm. odbyło się pod przewodnictwem prem. gen. Sławoja Składkowskiego posiedzenie rady ministrów na którym przyjęto m. in. projekt ustawy o rozciągnięciu mocy obowiązującej rozporządznia Prezydenta Rzeczypospolitej o popieraniu elektryfikacji na obszar województwa śląskiego oraz projekt ustawy o przywróceniu mocy obowiązującej ustawy w przedmiocie uznania nazwisk, przybranych podczas służby wojskowej.

Min Urbszys i Szkirpa u kancl. Hitlera

BERLIN, (PAT). Kanclerz Hitler przyjął w obecności ministra von Ribbentropa ministra spr. zagr. Litwy Urbszysa i posła litewskiego Szkirpę. Bliższe szczegóły rozmowy nie są na razie znane.

Nadzieje na wyczerpanie Polski

SZTIKHOLM. (PAT.) „Berlingske Tidende" donosi, iż w Berlinie liczą się z tym, że kulminacyjny punkt w konflikcie polsko-niemieckim ma nadejść we wrześniu, przy czym Berlin żywi nadzieję, iż Polska będzie wówczas bardziej skłonna do rokowań, gdyż obecna mobilizacja wyczerpie ją gospodarczo.

Wyniki wyborów do Rady Miejskiej w Wilnie

Chrześcijański Blok Gospodarczego Odrodzenia Wilna zdobył 19 mandatów. Endecy — 27. PPS i Blok Demokratyczny 9. Zydzi 17. w tem Bund 10.

Okręg I

(mandatów 3)

Lista Nr 1 (Chrześcijański Blok Gosp. Rozwoju Wilna) głosów 2815 mand. 1. Wybrany **Lemanowicz Władysław,** nauczyciel.

Lista Nr 2 (PPS i Demokraci) głosów 2021. Mandat 1. Wybrany **Piwowar.**

Lista Nr 3 (endecka) głosów 2640. Mandat 1. Wybrany **Żukowski.**

Okręg II

(mandatów 5)

Lista Nr 1 mandatów 2 Wybrani: **inż. Walicki Franciszek** *i* **Wiśniewski Stanisław.**

PPS 1 mandat i endecja 2 mandaty.

Okręg III

(mandatów 3)

Mandaty zdobyła lista Nr 4 (endecja) 2: Bekiesz i Łaszkiewicz

Lista Nr 3 (Bund) 1 mandat: Joffe Morduchow.

Okręg IV

(mandatów 4)

Lista Nr 1 (Chrześcijański Blok Gosp. Rozw. Wilna) głosów 3922. Mandat 1. Wybrany **Bujwid Stanisław.**

Lista Nr 2 (PPS) głosów 3096. Mandat 1. Wybrany **Sadowski.**

Lista Nr 4 (end.) głosów 6170. Mandaty 2. Wybrani: **Kiersnowski i Jasiński.**

(Dokończenie na str. 2)

Własna obsługa telefoniczna z Warszawy

Poskromienie prowokatorów gdańskich

Według informacji z kół politycznych stanowcza, spokojna i energiczna interwencja wobec prowokacyjnej napaści na inspektorów celnych w Kalthofie odniosła skutek. Senat W. Miasta oświadczył, że zapewni bezpieczeństwo polskim inspektorom celnym. Wobec tego powrócili oni na miejsce i wykonywują tam swoje obowiązki.

Sprawa jest więc na drodze do załatwienia. Czujność jednak jest wskazana. Incydent w Kalthofie miał widocznie charakter lokalny. Czynniki, które go sprowokowały przestraszyły się same konsekwencji.

Nie ma rozmów polsko-niemieckich

W sprawie stosunków polsko - niemieckich, z kół miarodajnych komunikują że żadne rozmowy między Polską a Niemcami nie są i nie były prowadzone pomimo, że w mowie min. Becka gotowość do rozmów była oświadczona.

Sowiety chcą gwarancji w Azji

W sprawie rokowań angielsko - sowieckich komunikują z kół politycznych, że Sowiety najwidoczniej chcą wymusić od W. Brytanii przez formalny alians obronny gwarancję granic i to nawet na Dalekim Wschodzie. Anglia, gotowa do ustępstw dla Sowietów w Europie, nie poczyni żadnych koncesji w Azji, bez względu na stosunki z Japonią.

Demonstracja na cześć Francji

W Bydgoszczy w ub. 2 dniach odbyły się uroczystości z okazji 20-lecia powrotu armii błękitnej do kraju. W czasie tych uroczystości demonstrowano hucznie na cześć Francji, W. Brytanii i St. Zjednoczonych.

Prez. Starzyński pojedzie do Kowna

Dowiadujemy się, że w najbliższym czasie prezydent Warszawy sen. Starzyński uda się do Kowna z rewizytą do burmistrza Merkysa. Jest to nowy symptom normalizacji stosunków polsko-litewskich.

Porozumienia dwustronne zaleca prez. Rooselwelt

WASZYNGTON. (PAT.) Sekretarz stanu Cordel odczytał wczoraj przez radio orędzie prez. Roosevelta, które głosi m. in. co następuje:

Pokojowe stosunki są jeszcze ideałem większej części świata. Są one dominującym celem polityki zagranicznej Stanów Zjednoczonych. Naszą nadzieją i naszym celem jest, by pokojowa wymiana przywróciła normalny stan rzeczy.

Wykazawszy korzystne rezultaty dla wszystkich polityki POROZUMIEŃ DWUSTRONNYCH, orędzie zaznacza, że przez pokój rozumie pokój oparty na zrozumieniu się, a nie na podporządkowaniu przewadze siły. **Należy postanowić, że nie można uciekać się do wojny, jako do środka mającego zastąpić sprawiedliwą dyskusję groźbą wyższości broni. Powinno być osiągnięte porozumienie, które ograniczy i zmniejszy w końcu zbrojenia, co wpłynie dodatnio w sensie materialnym we wszystkich krajach.**

Porozumienia takie z chwilą usunięcia atmosfery wzajemnych rekryminacyj i nieufności, uczynią wiele dla zwiększenia prawdziwego bogactwa świata i przyczynią się do tego, że wszystkie narody świata korzystać będą z tego bogactwa. **Taki jest plan ogólny, według którego będziemy postępować, aby spełnić obowiązek wobec nas samych i ze względu na sytuację naszą w świecie.**

Koncert Vince Januškaitė

primadonny opery kowieńskiej

Koncert ten odbył się wczoraj w „Lutni“ i zgromadził w komplecie miejscowe społeczeństwo litewskie. **Szkoda, że publiczność polska wskutek niedostatecznego przygotowania propagandowego straciła okazję usłyszenia tego jedynego w Wilnie występu znakomitej śpiewaczki. Recenzję muzyczną z koncertu podamy jutro.**

Sprostowanie

W wczorajszym artykuliku p. t. „Zdemaskujcie kanalię“ powinno być „deklarowałem swój szacunek dla przeciwników“, a nie jak wydrukowano „pracowników“.

Propaganda niemiecka w Jugosławii

LUBLANA. (PAT.) **W uzdrowiskach i letniskach, położonych w pobliżu granicy niemieckiej, jak również w Dalmacji, zanotowano w ostatnich czasach bardzo duży napływ turystów z Rzeszy. Władze miejscowe zaniepokojone są akcją propagandową, szerzoną przez turystów niemieckich, którzy szerzą hasła propagandowe i niepokój.**

Propaganda turystów niemieckich polega na rozszerzaniu alarmistycznych pogłosek i wiadomości o zamiarze Rzeszy względem ziem zachodnich Jugosławii i wybrzeża Dalmatyńskiego.

Powódź w Krakowskim

Przerwany tor kolejowy pod Klęczanami

KRAKÓW. (PAT.) **Przedwczoraj między godz. 18 a 20 nad środkową częścią powiatu gorlickiego przeszła gwałtowna burza gradowa, połączona z oberwaniem się chmury. Nawałnica spowodowała nagłe wezbranie dopływów rzeki Ropy — Moszczanki i Libuszanki, których wody przerwały tor kolejowy między Klęczanami i Zagórzanami na przestrzeni 200 m i na takiejże przestrzeni między Zagórzanami a Moszczenicą.**

Ponadto woda zalała kilka domów mieszkalnych w Zagórzanach i Klęczanach, których mieszkańcy opuścili swe domy, względnie schronili się na strychach.

Władze powiatowe, kolejowe i oddziały straży ogniowej wszczęły natychmiastową akcję ratunkową, jednakże pociąg ratunkowy, który wyjechał ze Stróż w kierunku Zagórzan nie mógł na razie tam dotrzeć z powodu istniejących przeszkód. Obecnie wody zaczynają opadać.

Uroczystości uniwersyteckie w Sofii

SOFIA. (PAT.) Od trzech dni Sofia żyje pod wrażeniem uroczystości uniwersyteckich. Z okazji 50-lecia jubileuszu Uniwersytetu Św. Klemensa Ochrydzkiego w Sofii, do stolicy Bułgarii przybyło przeszło 200 uczonych.

Naukę polską reprezentują rektor Uniwersytetu J. P. prof. Wł. Antoniewicz, dziekan Wydz. Przyrodniczego tego Uniwersytetu prof. T. Roszkowski, prezes Warsz. Tow. Naukowego prof. W. Sierpiński, promotor króla Borysa na doktora h. c. Uniwersytetu J. P. w Warszawie, prorektor Polit. Warsz. prof. Strasze wicz, prof. filologii słowiańskiej na UJP St. Słoński i prof. filologii południowych Słowian na U. J. M. Małecki.

Najliczniejsza jest delegacja niemiecka — około 90 osób. Nie ma w Niemczech chyba już nie tylko uniwersytetu, lecz nawet szkoły specjalnej, która nie byłaby na uroczystościach reprezentowana, nierzadko przez kilku delegatów. Niemcy nadały z okazji uroczystości królowi Borysowi tytuł doktora honoris causa Uniwersytetu Berlińskiego, rektorowi prof. Staniszewowi — doktorat honoris causa Uniwersytetu w Hamburgu oraz podarowali bibliotece uniwersyteckiej liczny i cenny zbiór książek naukowych.

Francuzi i Anglicy przysłali znacznie mniejsze delegacje, złożone jednak z wybitnych uczonych.

Polska - Niemcy 2 : 2

Nowy sukces Tłoczyńskiego w meczu tenisowym o puhar Davisa

W poniedziałek w czwartym dniu meczu, rozegrana została gra pojedyncza, w której Tłoczyński po niezwykle zaciętej walce pokonał Menzla w stosunku 2:6; 6:1; 5:7; 6:2; 9:7.

Ostatnia gra pojedyncza Baworowski — Henkel została przerwana z powodu ciemności przy stanie 6:4; 6:2 i 11:11 gemów w trzecim secie dla Henkla. Dokończenie meczu dzisiaj.

Zamachy na hitlerowców na Węgrzech

WIEDEŃ (PAT). **Prasa wiedeńska uskarża się coraz bardziej w obszernych sprawozdaniach z Budapesztu na antyniemiecką agitację przedwyborczą opozycji węgierskiej, wyrażając szczególnie zdziwienie, że nawet węgierscy narodowi socjaliści przyłączyli się do tej akcji antyniemieckiej, która wyraża się już nawet w krwawych zamachach na niemieckich narodowych socjalistów na Węgrzech.**

„Rodzina powietrzna“

RIO DE JANEIRO, (Pat). Na lotnisku rioskim Santos Sumont wylądował wielki samolot „Lockheed-Electra“, pilotowany przez płk. Hutchinsona, który w towarzystwie swej żony, dwóch córek, mechanika i radiotelegrafisty ma zamiar odwiedzić wszystkie kraje amerykańskie. Lot swój nazwał płk. Hutchinson „lotem dobrej woli“. Odwiedził już Kanadę, Meksyk, kraje Ameryki centralnej, Antyle, Wenezuelę, Trinidad, Guaya, a obecnie zatrzymał się w Rio de Janeiro, zwiedziwszy uprzednio na północy Brazylii Recife.

Rodzina Hutchinson zwie się w prasie amerykańskiej „rodziną powietrzną“, gdyż lata w komplecie od lat dwunastu, tak, że córki płk. Hutchinsona nawet lekcje czytania i pisania odbywały w powietrzu, są wyjątkowo tane i już posiadają egzaminy pilota.

Płk. Hutchinson posiada „pergamin wszystkich narodów“, jak nazywa swą księgę, do której wpisują mu się prezydenci amerykańskich republik. „Powietrzna rodzina“ budzi w Rio sensację i szywą sympatię.

Kronika telegraficzna

— **Nad rzeką Santo Antonio (St. Zjedn.) wydobyto diament, oszacowany na 300 tys. milreisów.**

— **Spadł ulewny deszcz na miasto Bela Palanka** w Banowinie Morawy w Jugosławii, uszkadzając poważnie 45 domów i powodując śmierć 18 osób.

— **W niedzielę o godz. 19.49 wylądował samolot „Yankee Clipper“.** Lizbona jest drugim etapem lotu z Nowego Jorku do Southampton.

— **Gen. Franco wyjechał wczoraj do Burgos.** Włoscy i niemieccy uczestnicy uroczystości pozostali jeszcze w Madrycie. Jak słychać, legion niemiecki załadowany zostanie w piątek na statki w porcie ... działy zaś włoskie, mające wrócić do kraju, wyruszą z różnych portów śródziemnomorskich.

— **Zaprzeczają wiadomości ze źródeł niemieckich jakoby komisarz Potiomkin miał** w tym tygodniu przybyć do Rygi.

— **Wojskowy samolot amerykański z powodu mgły rozbił się o gmach archiwum obserwatorium Lick na szczycie góry Hamiltona.** Pilot i dwóch pasażerów samolotu poniosło śmierć. Część archiwum uległo zniszczeniu.

— **We wsi Vornec**i na Bukowinie wybuchł katastrofalny pożar, który zniszczył zupełnie 260 gospodarstw chłopskich. Z całej wsi ocalały jedynie kościół, plebania i szkoła. W czasie pożaru kilkanaście osób zostało ciężko rannych a czworo zginęło.

— **Rozpoczęła się reemigracja Niemców z Brazylii** do Rzeszy niemieckiej, która ma trwać z każdym dniem. Z samego stanu San Pablo wyreemigrowało do Rzeszy niemieckiej w pierwszych 4 miesiącach roku bieżącego 10.000 Niemców, obecnie zaś reemigrują masowo Niemcy ze stanów Santa Catalina i Parana.

— **Przybędzie do Kilonii z wizytą** do niemieckiej marynarki wojennej delegacja marynarki włoskiej. W czasie kilkudniowego pobytu delegacja zwiedzi okręty marynarki wojennej.

— **Z szybowiska, koło Porąbki, wystartował pilot Jerzy Pietrow** z pasażerem Józefem Jakubcem i na dwusobowym szybowcu „Mewa“ dokonał przelotu docelowego, długości 310 km. jest to nowy rekord w locie docelowym na szybowcu dwuosobowym.

— **Od 11 marca do 20 maja liczba ochotników w Anglii**, którzy wstąpili do wojsk lotniczych wyniosła 6557. W tym samym okresie roku zeszłego zwerbowano do wojsk lotniczych 2352 ochotników.

Wyniki wyborów

(Dokończenie ze str. 1)

Okręg V

(mandatów 3)

Po 1 mandacie otrzymują lista Nr. 1 oraz PPS i endecy.

Okręg VI

(mandatów 5)

Lista Nr 1 głosów 9277, zdobywa 3 mandaty, przeprowadzając na radnych: **dr. Syszyńska-Kwasowcowa, Symonowicza Antoniego i płk. w st. sp. Aleksandrowicza.**

Lista Nr 2 (PPS i Demokraci)— głosów 1866, mandat 1. Wchodzi mec. **Petrusewicz.**

Lista Nr 4 (end.) głosów 5965 Mandat 1. Wybrano **Justyna Cywińskiego**

Lista Nr 5 (Zw. Prac.) głosów 424. Lista Nr 5 głosów 50 i lista Nr 3 (Bund) mandatów nie uzyskują

Okręg VII

(mandatów 5)

Lista Nr 1 głosów 3987. 2 mandaty. Wybrani: **Gapenik Władysław** oraz Słomski.

Lista Nr 2 głosów 1781 (bez mandatu).

Lista Nr 3 (Zw. Prac.) mandatu nie zdobyła.

Lista Nr 4 (Bund) głosów 2937. Mandat 1. Wybrany **Rozenkranitz.**

Lista Nr 5 głosów 6227. 2 mandaty. Wybrani: **Malawko i Lachowicz.**

Okręg VIII

(mandatów 3)

Mandaty zdobyli: Z listy Nr 2 (PPS) **Owczynnik.**

Z listy Nr 3 (end.) **Gołębiowski.** Z listy (Poalej Sjon) **Żuk Hirsz.** Pozostałe listy bez mandatów.

Oręgk IX

(mandatów 5)

Mandatami dzielą się Chrz. Blok Gosp. Odrodzenia Wilna i lista Nr 5 (endecka) po 2 oraz lista Nr 2 (PPS) i Bl. Demokr — 1

Wchodzi z listy 1 pp. **Sichuta i Rodziun.** Z listy Nr 2 **Stążowski Franciszek.**

Z listy Nr 5 pp. **Żebrowski i Błażejewicz.**

Okręg X

(mandatów 3)

Z listy Nr 1 **Zygmunt Różański.** Z listy Nr 2 — **Pokal** i z listy Nr 3 (end.) **Tyszkiewicz Jan.**

Okręg XI

(mandatów 3)

Po 1 mandacie zdobywają listy: Chrześc. Blok PPS i Demokraci oraz endecy. Do Rady Miejskiej wchodzą: z listy Nr 1 **Baturo**, z listy Nr 2 **Bartnicki**, z listy Nr 3 **Zekin-Kompanowski.**

Okręg XII

(mandatów 5)

Chrześcijański Blok Gosp. Roz. Wilna zdobywa 2 mandaty, przeprowadzając na radnych pp.: **Kosaczewskiego i Łysarczyka.**

Tyleż mandatów zdobywa lista Bl. Narodowego. Z listy tej do **Rady Miejskiej** wchodzą: pp. **prof. Komar**nicki i Świerzbiński.

Z listy Nr 5 (Poalej Sjon), która zdobyła również 1 mandat do Rady Miejskiej wchodzi p. **Bursztyn.**

Pozostałe listy mandatów nie uzyskały.

Okręg XIII

(mandatów 5)

Jest to okręg żydowski. Żadna chrześcijańska lista mandatu tu nie zdobyła. Wszystkimi 5 mandatami podzielili się między sobą Żydzi. Podział wypadł następująco: lista Nr 3 (Bund) — 3 mandaty. Do Rady Miejskiej wchodzą pp.: **Tejtel, Fajnzilber i Nanes.**

Lista Nr 5 (Blok Żyd.3 1 mandat — mec. Rudnicki.

Wreszcie lista Nr 6 (Poalej S.) zdobywa 1 mandat, przeprowadzając **p. Dworzeckiego.**

Okręg XIV

(mandatów 7)

Mandatami dzielą się tu Żydzi. 4 mandaty zdobywa Bund 3 pozostałe Ogólno-Żyd. Blok Wyb. W okręgu tym przepadła lista Nr 4 mec. Czernichowa, która kandydowała w jednym tylko tym okręgu.

Okręg XV

(mandatów 3)

W okręgu tym Blok Chrześcijański zdobywa 1 mandat, przy czym z listy tej największą ilość głosów otrzymują p. Wanda Dobaczewska i naczelny redaktor „Kurjera Wileńskiego“ p. Józef Święcicki. Traf chciał, że obaj ci kandydaci otrzymują identyczną ilość głosów. Wobec tego zarządzono losowanie. Losowanie wygrywa i do Rady Miejskiej wchodzi redaktor **Józef Święcicki.**

Z listy Nr 3 (Bl. Kat. Nar.) wchodzą pp. **Zygmunt. Fedorowicz i Winez.**

Okręg XVI

(mandatów 7)

Mandatami dzielą się Chrześcijański Blok 1 i indecy 2.

Z listy Nr 1 do Rady Miejskiej wchodzi prof. Iwo-Jaworski.

Z listy Nr 3 pp. Luboński i Kisiel

Okręg XVII

(mandatów 7)

W okręgu tym 4 mandaty zdobyli endecy oraz po 1 mandacie lista Nr 1 i lista Nr 5 (Poalej Sj.). Z listy Nr 1 przeszedł zdaje się ks. Śledziewski.

Należy zaznaczyć, że dane te nie są oficjalne i mogą w nich zajść zmiany. W najbliższych dniach zbierze się Główna Komisja Wyborcza na specjalne posiedzenie i wówczas zapadną ostateczne decyzje co do przydziału mandatów poszczególnym ugrupowaniom oraz ustalone zostaną nazwiska kandydatów, którzy wybrani zostali na radnych.

Frekwencja wahała się od 50—60 proc., a więc była słaba.

Interpelacja gen. Żeligowskiego i odpowiedź gen. Składkowskiego

W końcu lutego br. gen. Żeligowski złożył w Sejmie interpelację z powodu zwiększenia ilości gromad w woj. wileńskim. Teza gen. Żeligowskiego jest, że małe gromady utrudniają organizację rolnictwa i ludności wiejskiej w ramach najmniejszych jednostek administracyjnych, jakim są gromady. Cały plan organizacji rolnictwa w oparciu o samorząd gromad i gmin t. zw. „akcja gen. Żeligowskiego" polega na dążeniu do zwiększenia roli gromady i gminy. Zmniejszenie wielkości gromad w woj. wileńskim idzie po linii wprost przeciwnej.

Na interpelację w tej zasadniczej sprawie p. premier Skadkowski udzielił gen. Żeligowskiemu obszernej odpowiedzi treści następującej:

Zwiększenie liczby gromad na obszarze województwa wileńskiego z 881 do 1629 nastąpiło w drodze rozporządzenia wojewody wileńskiego, wydanego na podstawie art. 15 ustawy z dnia 23 marca 1933 roku o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorialnego, zgodnie z uchwałą Wydziału Wojewódzkiego i wnioskami poszczególnych wydziałów powiatowych.

Przeprowadzenie tej reformy miało na celu usprawnienie administracji publicznej (tak państwowej, jak i samorządowej) na terenie gmin wiejskich, gdzie w dużej mierze jest to uzależnione od posiadania należycie zorganizowanego aparatu pomocniczego w osobach sołtysów, którzy w myśl art. 20 ustawy samorządowej stanowią organ pomocniczy zarządu gminnego na obszarze gromady i wykonywują polecenie wójta w zakresie administracji publicznej.

Jedną z przeszkód, utrudniających osiągnięcie pożądanej sprawności działań administracji publicznej na terenie wiejskim w województwie wileńskim, stanowiła niepomiernie rzadka sieć gromad, których obszar i zaludnienie częstokroć uniemożliwiały sołtysom należyte i terminowe wywiązywanie się z nakładanych na nich zadań, a to pociągnęło za sobą dalsze ujemne dla administracji i ludności skutki.

Nadto, przeprowadzając nowy podział gmin na gromady, miał wojewoda na widoku nie mechaniczne zwiększenie ich ilości, lecz uporządkowanie pod względem racjonalnego wykrojenia poszczególnych gromad zgodnie z zasadami, podanymi w art. 15 ustawy samorządowej.

Pod względem obszaru i zaludnienia gromad województwo wileńskie stanowiło w rzędzie innych województw rażący wyjątek, podczas gdy bowiem w skali ogólno państwowej przeciętny obszar i zaludnienie gromady wyraża się w cyfrach: 9 km² i 547 osób, dla województwa wileńskiego wynosiły one 33 km² i 1.146 osób.

Dla pozostałych województw wschodnich, znajdujących się w zbliżonych warunkach terenowych, liczby te wynoszą: dla województwa nowogródzkiego — 13 km² i 555 osób, dla województwa poleskiego 20 km² i 552 osoby, dla województwa wołyńskiego — 13 km² i 659 osób.

W wyniku dokonanej zmiany podziału na gromady, przeciętny obszar i zaludnienie gromady w województwie wileńskim wynosi obecnie: 18 km² i 620 osób, co zbliża je do warunków wymienionych wyżej województw, lecz dalekie jest od warunków położonego obok województwa białostockiego, dla którego analogiczne liczby wynoszą: 7 km² i 279 osób.

Przechodząc do poszczególnych zarzutów, wysuniętych w interpelacji, mam zaszczyt oznajmić co następuje:

1. Zwiększenie wydatków na uposażenie sołtysów, jak to wynika z przeprowadzonej przez wojewodę wileńskiego ankiety, nie powinno przekroczyć 1.000 zł rocznie na 1 gminę. Przy projektowaniu dokonanej zmiany podziału terytorialnego zwiększenie to było brane pod rozwagę w zestawieniu ze stanem finansowym gmin, który z roku na rok wykazuje wyraźnie postępującą poprawę.

Zwiększenie kosztów wynagrodzenia sołtysów w związku ze zwiększeniem ich liczby nie podważy stanu finansowego gmin tym bardziej, że ułatwienie sołtysom warunków ich pracy przyczyni się do wzmożenia wpływu danin samorządowych, ściąganych w dużej mierze za pośrednictwem sołtysów.

2. Dyspozycje udzielane są sołtysom na odprawach (zbiórkach sołeckich), odbywających się co tydzień. Zwiększenie liczby sołtysów niewątpliwie przedłuży czas trwania zbiórki i na tym głównie zasadzać się będzie większe niż dotychczas zaabsorbowanie zarządów gminnych sprawami sołtysów. Obciążenie wójtów i zarządów gminnych jest wszakże niewspółmierne małe w zestawieniu z korzyściami, wypływającymi z ułatwienia pracy sołtysom, którzy przy dawnych obszarach gromad nie byli w stanie podołać swym zadaniom.

3. Na terenie województwa wileńskiego nie ma ani jednej gromady, która by posiadała dobro gromadzkie, lub rozporządzała jakimkolwiek majątkiem względnie prowadziła jakiekolwiek gospodarstwo, to też zarzut osłabiania gromdzkich jednostek gospodarczych przez uszczuplenie ich obszaru nie znajduje najmniejszego uzasadnienia. Odwrotnie gromada, zredukowana do grupy osiedli, związanych szeregiem najbardziej wspólnych zainteresowań, wynikających z bezpośredniego sąsiedztwa, łatwiej będzie mogła podjąć pewne zadania o znaczeniu lokalnym w zakresie podniesienia stanu kulturalnego, zdrowotnego i gospodarczego jej terenu, dotychczasowe bowiem próby w tym względzie przeważnie nie osiągały pożądanych efektów, rozbijając się o brak takich właśnie wspólnych zainteresowań pomiędzy osiedlami rozrzuconymi na znacznej przestrzeni.

4. Sprawność mobilizacyjna była jednym z głównych czynników, które zadecydowały o zmianie dotychczasowego podziału na gromady, zmniejszenie bowiem obszaru gromady gwarantuje lepszą sprawność mobilizacyjną po odpowiednim przystosowaniu operatów mob. do nowego podziału, co zostało niezwłocznie dokonane.

Zainteresowane czynniki wojskowe ustosunkowały się do zmiany zdecydowanie pozytywnie, współpracując z miejscowymi władzami administracyjnymi i zarządami gminnymi przy projektowaniu nowej sieci gromad.

W odpowiedzi na zarzut wykluczenia dyskusji przy uchwalaniu nowego podziału na gromady mam zaszczyt wyjaśnić, że wojewoda wileński pismem okólnym z dnia 11 stycznia 1938 r. zarządził pracę nad przygotowaniem projektu dokonanej w następstwie zmiany granic gromad. W piśmie tym moment należytego uświadomienia czynnika społecznego i utrzymania najbliższego kontaktu z ludnością przy opracowywaniu projektu był dobitnie podkreślony, a osiągnięcie tego jest niemożliwe bez wyczerpującego-przedyskutowaniu zagadnienia.

Winienem przy tym zaznaczyć, że zarządzenie wojewody o nowym podziale na gromady utrzymane zostało ściśle w granicach, zakreślonych wnioskami Wydziałów Powiatowych i nie wprowadziło ani jednej zmiany, która by nie była uchwalona pozytywnie przez zainteresowane Wydziały Powiatowe. W szczególności podział gminy Turgiele, w której pos. gen. Żeligowski jest radnym gminnym, pozostał bez zmian z przyczyny negatywnego ustosunkowania się do nich rady gminnej, popartego następnie przez Wydział Powiatowy wileńsko-trocki, w skład którego wchodzi również gen. Żeligowski.

W podobny sposób przedstawiała się sprawa w gminach: Mejszagoła, Rzesza i Soleczniki tegoż powiatu, których podział na gromady również nie uległ zmianom. W gminach tych przeciętny obszar gromady wynosi od 21—35 km², zaludnienie zaś od 830 — 1.200.

Z pozostałych powiatów nie dociągnął przy tej reformie jedynie powiat oszmiański, w którym po zmianie podziału przeciętnie gromada posiada 24 km² obszaru i 1.067 osób zaludnienia.

Inicjatywa zredukowania obszaru gromad podjęta została z terenu i znalazła swój oddźwięk na posiedzeniu Rady Wojewódzkiej w dniu 14 grudnia 1937 r. we wniosku jej członka p. Tomasza Zana. Wniosek ten nie napotkał sprzeciwu ze strony innych członków Rady Wojewódzkiej, gdyż szedł on po linii interesów zarówno administracji, jak i ludności.

W końcu mam zaszczyt zaznaczyć, że wojewoda wileński przed przystąpieniem do akcji nowego podziału gmin na gromady zwrócił się do mnie z zapytaniem, czy podzielam jego punkt widzenia co do potrzeby zwiększenia ilości gromad w województwie.

Stanowisko wojewody uznałem i nadal uznaję za słuszne.

W tym stanie rzeczy nie widzę potrzeby wydawania w omawianej sprawie jakichkolwiek zarządzeń.

SŁAWOJ SKŁADKOWSKI
Minister Spraw Wewnętrznych.

Za zgodność:

ST. GRABOWSKA
Kierownik kancelarii

Warszawa, dnia 2 maja 1939 r.

Zapytywaliśmy gen. Żeligowskiego o zdanie w związku z tą odpowiedzią i stwierdziliśmy, że nie uległo ono zmianie. Gen. Żeligowski uważa, że sytuacja, w której ilość gromad w gminie i liczba sołtysów pozostających pod kierownictwem jednego tylko wójta sięga 30, stwarza tylko fikcję sprawności, a w gruncie rzeczy tę sprawność obniża. Wójt nie jest w stanie należycie pokierować pracą zbyt wielu sołtysów, a sołtysi bardzo mizernie wynagradzani, jeżeli wierzyć, że wydatki gminy na ich uposażenia zwiększyły się przeciętnie na gminę tylko o tysiąc złotych, będą gorzej pełnili obowiązki niż dawniej. Sołtys wskutek rozdrobnienia gromad staje się przede wszystkim roznosicielem urzędowej korespondencji i niczym więcej. S

Pożegnanie wojewody Bociańskiego

20 bm. odbyło się pożegnanie Wojewody Wileńskiego Ludwika Bociańskiego, odchodzącego na stanowisko Wojewody Poznańskiego.

W wielkiej sali Urzędu Wojewódzkiego zebrali się wszyscy urzędnicy Urzędu Wojewódzkiego, Starostwa Grodzkiego, Starostwa Wileńsko-Trockiego i policji na czele ze swymi przełożonymi.

Krótkie przemówienie pożegnalne wygłosił Wojewoda Bociański, w którym wyraził myśl, że w każdych warunkach pracy należy zachowywać linię wiodącą do wielkości Polski.

Żegnając Wojewodę Bociańskiego w imieniu urzędników Wicewojewoda Józef Rakowski powiedział m. in., że przed 3 i pół laty witaliśmy Wojewodę w mundurze żołnierskim, dziś żegnamy Go w ubraniu cywilnym, które nie zmieniło jego duszy, która pozostaje i nadal szczerze żołnierską, natomiast Wojewoda Bociański, jakkolwiek nie zmienił naszych ubrań — to zmusił nasze serca bić po żołniersku.

Po osobistym pożegnaniu ze wszystkimi zebrani wznieśli okrzyk „Ludwik Bociańsk — Wojewoda Poznański — niech żyje!", następnie Wojewoda Bociański wzniósł okrzyk „Niech żyje Wileńszczyzna!

Urzędnicy Wydziału Społeczno-Politycznego z nacz. Marianem Jasińskim wręczyli w dniu 20 bm. Wojewodzie Bociańskiemu na pamiątkę „Statut Wielkiego Księstwa Litewskiego z roku 1691," opracowany przez Kazimierza Michała Paca — kawalera maltańskiego, pisarza W. X. L., poznańskiego, stwołowickiego" z dedykacją: „Panu Wojewodzie Wileńskiemu Ludwikowi Bociańskiemu ofiarowują Statut W. K. Litewskiego, którego ziemię tak ukochał i dla niej tyle pracy położył".

Pan Marszałek Śmigły Rydz w towarzystwie biskupa polowego wojsk polskich ks. dr Gawliny, pierwszego wiceministra spraw wojskowych gen. Głuchowskiego i dowódcy okręgu korpusu gen. Trojanowskiego przed sprzętem wojennym, ofiarowanym wojsku przez społeczeństwo ciechanowskie.

Z obawy przed obywatelstwem niemieck m

Czesi z Wołynia zabiegają o obywatelstwo polskie

Koloniści czescy na Wołyniu, nie posiadający dotychczas obywatelstwa polskiego, z chwilą objęcia nad Czechosłowacją „protektoratu" przez Niemcy, zmuszeni są starać się o obywatelstwo niemieckie. Fakt ten wywołał wśród nich ogólną konsternację. Obecnie do starostw napływają masowo podania zamieszkałych na Wołyniu Czechów o nadanie im obywatelstwa polskiego gdyż „nie chcą być związani jakimkolwiek formalnościami ze znienawidzonym Hitlerem". W tym samym celu, w najbliższych dniach, wyjedzie do Warszawy specjalna delegacja z b. konsulem honorowym inż. Swarowskim na czele, która u rządu będzie zabiegała o pomyślne dla Czechów wołyńskich rozwiązanie sprawy.

TEATR NA POHULANCE

Poprostu człowiek

sztuka w 5 obrazach Miguela de Unamuno. Resyira Z. Sawana, dekorac a K. i J. Golusów.

Kurtyna odsłania nam piękny, malarski zakątek hiszpańskiej prowincji. Okratowane „para familias" — jakby wspomnienie muzułmańskich haremów, mroczne wnętrza, pociemniałe ze starości sprzęty i schody, krwawe światło kominka syci gorącym blaskiem apokaliptyczne wizje gobelinu. Do kraty, za którą ogrody i wonie i — wolność, do kraty którą ostatnimi promieniami złoci zachodzące słońce skrada się młodzieniec. Pomyślałbyś — jeden z towarzyszów Moguela Manary, a może on sam, nowy Don Juan, uwodziciel, grzesznik, depcący prawa? O, nie rozpędzajmy się tak bardzo... Młody Pedro nie ma w sobie nic z bohatera w wielkim stylu. Daremnie cała ta pyszna sceneria prowokuje wyobraźnię. Misterium nie odbędzie się — to co widzimy jest scenką rodzajową, przygrywką jedynie: do dramatu, nawet melodramatu w stylu, który nazywano „fin de siecle", a u nas „młodopolski".

Pannę, rozegzaltowaną bezczynnością i czytaniem romansów, zabierze z tego domu nie układny amant, ale właściwy bohater-człowiek nie związany żadnymi pętami, prócz tych które sam na siebie nałożył, człowiek „bez przeszłości", bo ta, którą ma za sobą jest jego sprawą prywatną, multimilioner z Kuby, od niedawna dopiero wkupiony do towarzystwa najlepszych rodzin Madrytu. Jego wejście na scenę zapowiadają potężne światła reflektorów samochodu; w światłach tych rozbija się na barwne centki apokalipsa gobelinu, a cienie ludzi olbrzymieją.

Dekoracja następna, to dom madrycki tych trojga (jest i dziecko: syn który „musiał być", bo nasz poprostu człowiek życzył sobie mieć następcę). Boazerie, kotary, dywany, gra ciemnych brązów, czerwieni i bieli na tle kotar, przemyślna sugestia bogactwa i potęgi. To „castle" poprostu człowieka; usługują tu hiszpańskie diabły wystrojone na czerwono, a ludzie przychodzący do potentata zapominają języka w gębie! Za wszystkich mówi poprostu człowiek, mówi, a przede wszystkim myśli — głośno. Wydobywa na światło najtajniejsze, najosobistsze pobudki i motywy, demonstruje na każdym kto się nawinie pod rękę słuszność swoich przewidywań, udziela hojnie maksym życiowych, nie znosi sprzeciwu, szczerzy zęby i ryczy przy każdej próbie wywojowania odrobiny miejsca dla tego, co się nazywa i m p o n d e r a b i l i a. W ciągu trzech lat pożycia nie powiedział żonie, że ją kocha bo „miłość to dla czytelników romansów", pozwala jej na flirt, bo „nie może być zazdrosny o byle małpkę czy pieska", kiedy ludzie zaczynają o tym gadać łamie im krzesła na głowach „bo go jeszcze nie znają", ale hrabia ma przychodzić do nich nadal, bo on, poprostu człowiek „nie jest tyranem" itd. i dalej. Gdy żona w takim piekiełku załamuje się, wysyła ją najpierw na wieś, a potem do domu zdrowia: wracającą — zakochaną w nim ciągle, stęskniona! — wystawia z punktu na nowe ordynarne próby, znowu demonstruje na ludziach, jak na królikach. Koń by tego nie wytrzymał — żona umiera mu na zapalenie opon mózgowych, a poprostu człowiek wyczerpawszy raz naresz cie cały zapas swych poglądów na sprawę potęgi woli ludzkiej i potęgi pieniądza — strzela sobie w łeb. Czyli — przybyszewszczyzna.

Myślę, że należałoby tę sztukę grać w kostiumach 1900 — tak bardzo odległa jest ona i stylem i problematyką i klimatem psychicznym od dzisiejszości. W pewnym momencie nasz pogromca proponuje dżentelmenowi w czerni, że sprawę honorową zlikwidują w cztery oczy: po boksersku. Cóż to za bomba musiała być dla ludzi w wąskich spodenkach i w kołnierzykach wrzynających się w gruczoły podszczękowe! Ale dziś? Oni opowiadali sobie przy kawie, że gdzieś tam panie, w tej Ameryce są nawet jakieś pojedynki amerykańskie — groźna, fascynująca nowinka, która kosztowała potem niejedno życie i w Europie. My — zapomnieliśmy już o tych pojedynkach amerykańskich, a na boks patrzymy niemal równie często jak tamci na krokiet. „Poprostu człowiek" to może było coś w okresie plastronów i gorsetów, ale nie po wojnie światowej. Patrząc na te mocne i bardzo teatralne sceny (pod tym względem danie składa się z samych niemal rodzynek), wiercimy się na krzesłach, nie możemy tego w żaden sposób umiejscowić. Ani w rzeczywistości historyczno-obyczajowej — bo reżyser tego nie chce, ani w czysto formalnej — bo jak wyżej, ani w psychologicznej — bo zbyt naiwne, ani w moralnej — bo również. Szczycący się swym poprostu człowieczeństwem jest niezmiernie daleki od jakiejkolwiek ludzkości — pogromca tygrysów i to ściśle podczas występu, gdy szukającej emocji publice dostarcza cyrkowych efektów. Ale jak normalna praca oswajacza dzikich zwierząt różni się od estradowych sztuczek, tak i patrząc na tego milionera, który odczłowiecza całe swe otoczenie, szukamy pod efekciarstwem tych właściwości i władz, które go tak wysoko w życiu wyniosły. Szukamy napróżno. Fin-de-siecliści mieli w takich wypadkach fantazję piętnastoletnich chłopców — ich bohater widział się im jako monolit, a jednocześnie demon, nie skrępowany żadnymi prawami psychologii, a jeśli trzeba to nawet i fizyki.

Tak pojęta — bez kostiumu, bez charakterystyczności — jest to rola niezmiernie trudna. Możnaby — ja-

Nożycami przez prasę

„JUŻ RAZ TO BYŁO“

Pod takim tytułem „Kurjer Warszawski“ w art. wstępnym omawia podpisanie sojuszu włosko-niemieckiego.

Właśnie wczoraj, gdy p. hr. Ciano wyjeżdżał z Rzymu do Berlina, przypadała rocznica przystąpienia Włoch do trójprzymierza 20 maja 1882, co odbywało się tak tajnie, że długo mylnie podawano datę, ściśle jednak oznaczoną przez Crispi'ego w mowie we Florencji 8 października 1890.

W Rzymie, w czasie odwiedzin cesarza Wilhelma II w październiku 1888, na powóz cesarski pod bramą tryumfalną padł deszcz ulotek z napisem:

— Abasso la Triplice Alleanza! Viva la Francia! Viva l'Alsacia e Lorrena! Viva Trento e Trieste!

Ba, powie ktoś, wtedy było trójprzymierze Niemiec, Austro-Węgier i Włoch, a teraz jest dwuprzymierze Niemiec z Włochami; ale to tylko dlatego, że Niemcy zagarnęły Austrię i ciężą na Węgrzech; a czy to sam-na-sam jest... lepsze czy gorsze dla Włoch?

Wtedy zaś istniało sobie trójprzymierze i było pięknie odnawiane co pięć lat, ale, gdy stosunki Włoch, zawsze dobre z Anglią, zaczęły się koło r. 1900 układać serdecznie i z Francją, kanclerz von Bulow w słynnej mowie w Reichstagu 8 stycznia 1902 rzekł:

„W szczęśliwym małżeństwie nie musi odrazu krew zalewać głowy małżonkowi (muss der Gatte auch nicht gleich einen roten Kopf kriegen), jeśli żona niewinną extra-turę (eine unschuldige Extratour) z innym zatańczy“.

W Tyrolu uważano to za mniej niewinne i w r. 1906 powstały oddziały strzelców tamtejszych, Landesschutzen, których piosnka kończyła każdą zwrotkę słowami, że choć Włoch mały, każdy strzał musi być celny:

— Ist der Welsche noch so klein, Ein jeder Schuss muss Treffer sein.

Ciąg dalszy jest znany. Mimo trójprzymierza znalazły się Włochy w wielkiej wojnie po stronie sprzymierzonych przeciw Niemcom. I uzyskały południowy Tyrol i Triest, na które dzisiaj Wielka Rzesza patrzy z pobliża i z podełba. A koło dziejów toczy się dalej.

Trudno odmówić sceptycyzmowi autora dużej dozy słuszności. Włochy są tylu węzłami gospodarczymi związane z Francją, Anglią i St. Zjednoczonymi, że nie łatwo sobie wyobrazić renesans „trójprzymierza“. Co mogą dać Niemcy Włochom gospodarczo? Maszyny za maszyny? Przypomina się przysłowie: goły bosemu nie towarzysz

W OBLICZU DECYZJI PALESTYŃSKIEJ

„Głos Narodu“ omawia w artykule wstępnym skutki „Białej księgi“. Decyzja Anglików utrudnia zdaniem dziennika rozstrzygnięcie sprawy żydowskiej.

Teodor Herzl, twórca syjonizmu i niekwestionowany dla Żydów autorytet w sprawach narodowych, projektując z końcem w. 19 partię syjonistyczną i rozważając różne możliwości wyprowadzenia Żydów z Europy, pisał w swym „Państwie żydowskim“:

„Co wybrać? Palestynę czy Argentynę?

Zrzeszenie weźmie to, co mu dadzą i za czym wypowie się opinia publiczna narodu żydowskiego“.

Twórca syjonizmu wskazał Żydom drogę postępowania: brać to, co Europa Żydom daje, i przygotowywać emigrację. Wskazał także rządom Europy sposób rozwiązania kwestii żydowskiej.

Decyzją Anglia załatwia tylko połowę zagadnienia żydowskiego. Powinna załatwić jeszcze drugą. Nie wystarczy powiedzieć: Palestyna dla Żydów zamknięta; trzeba jeszcze otworzyć dla nich inne tereny.

Trzeba, żeby Londyn dowiedział się o tej opinii — sądzimy — całej Polski.

JAK GDAŃSK ZARABIA NA POLSCE?

W „Robotniku“ znajdujemy ciekawe cyfry obrotów portu gdańskiego przed wojną i obecnie.

Obecny stan przeładunków Gdańska wykazuje nie tylko ich wielki wzrost wobec stosunków przedwojennych (7.200.775 ton w r. 1937 wobec 2.453.212 w roku 1912), ale związek bezpośredni tego obrotu z Polską. W roku 1936 na ogólny obrót 5.628.154 ton — 4.949.200, a więc prawie wszystko! pochodzi z obrotu morskiego Polski.

W ostatnich latach obrót wahał się od 6—7 milj. ton, (dochodząc nawet do 8 milj.), z tego 400 kilkadziesiąt do 734 tysięcy stanowił obrót niezwiązany z Polską.

Widzimy więc — czym byłby Gdańsk, oderwany od Polski.

Gdańska ludność rdzenna dobrze to rozumie. Nie ona jednak rządzi miastem. *l.*

Kowno pod znakiem polskiej koszykówki

(Koresp. własna). Przedwczoraj o godz. 17 w nowowzniesionej hali sportowej odbyło się otwarcie III Międzynarodowych Zawodów o mistrzostwo w koszykówce.

Uroczystość rozpoczęło poświęcenie hali, którego dokonał dziekan kowieński ks. Kopaczius, składając w okolicznościowym kazaniu życzenie, by „ci, którzy tu będą brali udział w walkach sportowych, nigdy się nie spotkali jako przeciwnicy na polu walki zbrojnej“. Następnie prezes komitetu organizacyjnego zawodów dr J. Nawakas zwrócił się do Prezydenta Republiki p. Smetony z prośbą o otwarcie zawodów. Prezydent Smetona w przemówieniu swym wyraził przekonanie, iż „zawody wzmocnią więzy kultury sportowej pomiędzy wszystkimi krajami, a przez to jeszcze bardziej zachęcą narody do współpracy kulturalnej“.

Po odśpiewaniu przez zebranych hymnu litewskiego, nastąpiła prezentacja drużyn: estońskiej, francuskiej, węgierskiej, włoskiej, łotewskiej, polskiej i litewskiej, przy czym odegrano kolejno hymny tych państw. (Na otwarcie nie przybyła tylko drużyna finlandzka, której przyjazd oczekiwany jest dzisiaj rano. W ostatniej chwili z zawodów wycofali się koszykarze z protektoratu czesko-morawskiego). Pokaz tańców ludowych w wykonaniu żeńskich zespołów gimnazjalnych zakończył uroczystość otwarcia.

Po przerwie odbyły się międzymiastowe zawody w koszykówce pomiędzy żeńskimi drużynami Kowna i Warszawy. Poprzedziło je przemówienie prezesa J. Nawakasa, witającego występujące po raz pierwszy w Litwie zawodniczki polskie i ofiarował im imieniem drużyny litewskiej laleczkę w stroju ludowym. Polki wręczyły Litwinkom proporczyk o barwach narodowych. Same zawody przyniosły wynik 29:23 (12:12) na korzyść Kowna. Gra była równa i na wysokim poziomie, jak przystało na kraje, zajmujące II i III miejsce w Europie. Natomiast zachowanie się publiczności nie było fair. Nie da się o niej niestety, powiedzieć tego, co pisał korespondent „XX Amžius“ po zawodach piłki nożnej pomiędzy reprezentacjami Kowna i Warszawy w Warszawie: „Należy stwierdzić, że publiczność była na prawdę rycerska. Nie często zdarza się spotkać za granicą takich widzów, którzy by odczuwali również wysiłki przeciwników i je ciepło popierali — taką właśnie była tym razem publiczność warszawska“.

W uroczystości otwarcia uczestniczyło ok. 10 000 publiczności. W loży honorowej obok Prezydent Republiki zasiedli również wódz naczelny gen. Rasztikis oraz członkowie rządu i korpusu dyplomatycznego, m. in. poseł R. P. p. min. Charwat.

Zawody potrwają cały tydzień i będą się odbywały w godz. 17—21. Na każdy dzień przewidziane są cztery spotkania. Polska dzisiaj gra z Estonią, we wtorek z Francją, we środę z Litwą, we czwartek z Węgrami, w piątek z Finlandią, w sobotę z Włochami i w niedzielę z Łotwą.

Za najsilniejsze drużyny uważane tu są: litewska, łotewska i polska. Należy przypomnieć że podczas I mistrzostw w r. 1935 w Genewie pierwsze miejsce zajęła Łotwa, drugie — Hiszpania. Litwa zaś i Polska udziału w zawodach wówczas nie brały; podczas II w r. 1937 w Rydze: pierwsze — Litwa, drugie — Włochy, III — Francja, IV — Polska, V — Estonia, VI — Łotwa, VII — Czechosłowacja. (n).

Sport w kilku wierszach

W Londynie rozpoczął się międzynarodowy turniej tenisowy zawodowców. W pierwszym dniu turnieju Amerykanin Budge pokonał swego rodaka Tildena w dwóch setach 6:2, 6:2, a Amerykanin Vines zwyciężył Niemca Nüssleina 5:7, 6:3, 6:4.

*

Zakończone zostały w Atenach krajowe mistrzostwa tenisowe Grecji. W finale gry pojedyńczej panów Stalios pokonał Argirina 6:1, 6:0, 6:1, a w grze pojedyńczej pań Constantinidis zwyciężyła Kalogeropulos 8:6 4:6, 6:1.

*

W dn. 24 bm. rozegrany zostanie w Dortmundzie mecz piłkarski o charakterze treningowym pomiędzy reprezentacjami Niemiec i protektoratu czesko-morawskiego

*

W nadchodzący wtorek 23 bm. rozegrany zostanie w Bernie międzypaństwowy mecz piłkarski Niemcy — Irlandia. Drużyna niemiecka wystąpi w składzie: Jakob, Janes Streitle, Rohde, Kitzinger, Lehner, Habnemann, Gauchel, Schön, Arlt

Mistrzostwa strzeleckie szkół wileńskich

18 i 19 bm. odbyły się na strzelnicach wileńskich doroczne międzyszkolne zawody strzeleckie w konkurencji nauczycielskiej i uczniowskiej o mistrzostwo strzeleckie szkół Wileńskiego Okręgu Szkolnego.

W tegorocznych zawodach wzięło udział ponad 200 osób. Obok startujących uczniów, na stanowiskach strzeleckich znalazło się wielu przedstawicieli nauczycielstwa wileńskiego.

W konkurencji nauczycieli w zespołowym strzelaniu do tarcz pierwsze miejsce zdobyło gimnazjum Mickiewicza, w strzelaniu do figur gimnazjum OO. Jezuitów — 205 punktów przed gimnazjum Z. Augusta— 140 punktów i gimn. Mickiewicza — 135

W konkurencji uczniów w strzelaniu do tarcz mistrzem szkół został zespół gimn. Mickiewicza — 81 punktów, w strzelaniu do figur również gimn. Mickiewicza zajęło pierwsze miejsce wynikiem 280 punktów.

Szczegółowe wyniki tych zawodów ogłoszone zostaną w najbliższych dniach.

Wyniki rajdu Wilno — Narocz — Wilno

Rozdanie nagród

19 bm. w lokalu Klubu Motocyklowego ZS w Wilnie odbyło się rozdanie nagród uczestnikom drugiego dorocznego rajdu szosowo-terenowego, zaliczonego jako próba sprawności na Państwową Odznakę Motorową (POM) na trasie Wilno — Narocz — Wilno.

Pierwsze miejsce drugi raz z rzędu w tym dorocznym rajdzie zdobył znany wileński rajdowiec p. Kowalewski Seweryn na BMW 500 — nagroda prezesa klubu p. naczelnika M. Jasińskiego.

Drugie miejsce zajął dobrze zapowiadający się młody zawodnik p. Łapiński Stanisław na „Victoria“ 200 — nagroda klubowa.

Trzecie miejsce uzyskał znany w kołach motocyklowych p. Palewicz Leonard na „Sardea“ 500.

Nagrodę pocieszenia otrzymał p. Szulc Wiktor, który utracił jedno z pierwszych miejsc z powodu zmylenia trasy.

W wyniku przeprowadzonych na trasie strzelań bezapelacyjnie I miejsce i nagrodę przyznano p. por. Sadowskiemu Przesławowi, zaś II nagrodę zdobył p. Rudak Edward z Mołodeczna.

Już wkrótce

rozpoczynamy druk

nowej powieści

kiemuś wielkiemu aktorowi możeby się to nawet i udało — potraktować ją jako kanwę do własnego seansu psychologistycznego; dać studium kliniczne woli pozbawionej oparcia w obyczaju i w mechanizacji. Ale p. Sawan i z tego zrezygnował równie jak z egzotyczności zewnętrznej. Zostało mu więc być bohaterem z marzeń młodzieńczych. Przyznajmy, że był nim w miarę możności dyskretnie.

Trzymani w ryzach drakońskie, koncepcji aktorzy musieli robić to samo. Partnerce p. Sawana, p. Łęckiej raz tylko, gdy wzruszona wraca ze szpitala udało się wlać w rolą trochę człowieczeństwa: w akcie pierwszym jest ona tylko typem pożeraczki romansów, w następnych — tylko ofiarą chimer. P. Jaśkiewicz wytargował swój moment w nieco farsowej scenie „przeprosin“ — poza tym o tym skomplikowanym hrabim wiemy tylko co w tekście. To samo o reszcie tego eleganckiego towarzystwa. Jedynie p. Łodzińskiemu, jako przyjacielowi rodziny przyznano prawo do akcentów przeżycia w głosie i geście, jedynie jemu wolno było nas wzruszać.

Jeśli już na to idzie, to czemuż nie wyciągnąć konsekwencji do końca: —zmarionetkować po Craigowsku wszystkich, niech mówią tekst niech się pozują w grupy, niech wyrażają „napęcia formalne“. Będziemy mieli „teatr awangardowy“.

Ale wątpię, czy takie rozwiązanie ma sens poza jakąś specjalną kameralną scenką dla znawców. Szerokiej publiczności należałoby się jakoś tego Unamuno przybliżyć, skoro się go jeszcze w ogóle wystawia. Ostatecznie przecież jeśli nawet zlekceważyć nieco fantastyczny „dramat woli“, to jeszcze zostaje dość materjału na ciekawy dramat arrywisty skazanego na kryteria własne wśród ludzi będących dziełem wielowiekowej tresury, a także dramat efektowanego „Człowieczeństwa“ wśród tzw. normalnych. Ostatecznie w iluż widzach drzemią jakieś cząstki tego pogromcy, jego wypaczonej filozofii, swoiście idealistycznej i romantycznej maniery. Żeby jednak te rzeczy mogły być zrozumane i przeżyte, trzeba je pokazać nie w abstrakcji, ale w określonych okolicznościach czasu i obyczaju.

O dekoracjach już pisałem. Są piękne ponad wszelkie oczekiwania

Józef Maśliński.

Pierwszy wielki zjazd śpiewactwa ziem północno-wschodnich

2000 osób zgłosiło swój udział

28 i 29 maja rb. odbędzie się w Wilnie pod protektoratem pana wojewody wileńskiego, JE. ks. arcybiskupa metropolity wileńskiego, p. inspektora Sił Zbrojnych, p. kuratora Okręgu Szkolnego i p. prezydenta m. Wilna pierwszy wielki zjazd śpiewactwa ziem północno-wschodnich przy współudziale chórów z pozostałych dzielnic Polski.

Program zjazdu przewiduje:

O godz. 9 — Msza Św. w Ostrej Bramie na intencję zjazdu, poświęcenie votów przez ks. arcybiskupa i zawieszenie votów imieniem całego śpiewactwa polskiego na ołtarzu Matki Boskiej Ostrobramskiej.

W czasie Mszy Św. wszystkie chóry odśpiewają pieśni kościelne.

O godz. 10—11.30 — pochód chórów na cmentarz Rossa, gdzie będzie złożony hołd i wieniec na mauzoleum Wielkiego Marszałka.

O godz. 17 rozpocznie się w Parku Żeligowskiego otwarcie zjazdu, w czasie którego zespolone chóry z towarzyszeniem kilku orkiestr wykonają hymn narodowy, „Gaude Mater Polonia“, „Ojczyznę“ Nowowiejskiego i wiele innych pieśni.

Następnego dnia uczestnicy zjazdu złożą o godz. 9 hołd i wieniec u stóp pomnika Stanisława Moniuszki, po czym o godz. 14—16 odbędzie się koncert popisowy w teatrze na Pohulance.

Oprócz tego w pierwszym dniu zjazdu odbędzie się posiedzenie delegatów śpiewactwa wraz z Radą Naczelną pod przewodnictwem p. ministra Antoniego Ponikowskiego

Do udziału w zjeździe zgłosiło się 80 chórów, tj. 2000 osób.

Zjazd, jaki się ma odbyć w dzień Zielonych Świątek, będzie pierwszą tego rodzaju wielką imprezą na terenie Wilna. Wilno więc w dniach tych będzie pod znakiem radosnej polskiej pieśni.

Składajcie ofiary na FON

Pół żartem, pół serio

Tragedia drzewka

Majowe drzewo, które w dniu 1 maja ustawiono na placu przed dawnym pałacem cesarskim w Berlinie powędrowało do fabryki syntetycznych przetworów.

Tu pocięte na deski, poddane tysiącznym zabiegom stało się masą, z której chemik niemiecki, mistrz od wynajdywania ersatzów wszelkiego rodzaju potrafi wydobyć cukier, włókno, ligninę, a fabrykant zrobił z tego sztuczne materiały, ogromnie przez kierownictwo czteroletniego planu zalecane.

Na rewiach mody demonstrowane są barwne tkaniny z włókna uzyskanego z masy drzewnej. Las niemiecki chroni nas, uzdrawia i odziewa — głoszą wielkimi literami afisze propagandowe.

Na scenach i scenkach rewiowych pysznią się niemieckie girlsy w materiałach z drzewa. Od 6 lat Niemcy robią wszelkie wysiłki, aby zapobiec katastrofalnemu brakowi surowców. Stworzono specjalny urząd dla poszukiwań materiałów zastępczych, na czele którego stanął major, inżynier Albrecht Czimatis, jako jeden z najbliższych współpracowników Goeringa w realizacji planu czteroletniego, który ma zapewnić Niemcom całkowitą samowystarczalność w dziedzinie surowcowej. Jeszcze jedna iluzja, którą karmią się obywatele Rzeszy.

Oczekiwanie

Pogoda. Na niebie ani jednej chmurki. Na środku ulicy stoi jakiś pan i trzyma nad głową otwarty parasol.

— Na co pan czeka z tym parasolem? — pyta policjant.

— Na deszcz...

Możliwości

— Kupiłem sobie los na loterię. Jeśli wygram, będę mógł się ożenić.

— A jeśli przegrasz?...

— Będę musiał się ożenić!

Krótki proces

W salonie siedziała córka gospodarzy, panna Aniela, sam na sam z gościem, panem Stanisławem.

Rozmowa nie kleiła się.

Pan Stanisław mówił mało, ale za to bezczelnie pożerał wzrokiem zgrabną postać Anielci.

Panna z niechęcią odwracała głowę i zastanawiała się w duchu.

— Kiedyż ten baran pójdzie sobie nareszcie?

* * *

Nagle pan Stanisław wstał.

Anielka sądząc, że to koniec wizyty westchnęła z ulgą.

* * *

Lecz omyliła się.

Gość kocim krokiem zbliżył się do niej, porwał ją niespodzianie w ramiona i wycisnął na jej wargach gorący pocałunek.

— Bezczelny! — pisnęła Anielcia — wyrywając się z objęć i jak strzała wybiegła z salonu do gabinetu ojca.

* * *

Ojciec siedział przy biurku.

— Czego chcesz, córeczko? — zapytał, ujrzawszy Anielcię.

— Papo, opowiadałam przed chwilą panu Stanisławowi o twej dubeltówce myśliwskiej... Pan Stanisław bardzo prosi, żebyś mu ją pokazał.

— Z wielką rozkoszą.

Ojciec Anielci zdjął ze ściany strzelbę i trzymając ją w ręku, wszedł do salonu, w którym znajdował się gość...

— — — — — — —

Po piętnastu minutach karetka pogotowia odwiozła pana Stanisława do szpitala.

Wyskoczył oknem tak nieszczęśliwie, że złamał lewą nogę.

Ciekawa statystyka zdrowia

Według obliczeń amerykańskich, duży wpływ na zdrowie i usposobienie ludzkie posiada roślinność. Statystyka wykazała, że nawet amatorska hodowla kwiatów i roślin pokojowych w doniczkach ma znaczny wpływ na zdrowie. Mianowicie stwierdzono, że w mieszkaniach, gdzie nie ma roślin pokojowych, jest znacznie więcej zachorowań oraz wygląd ludzi i ich usposobienie jest znacznie gorsze od mieszkańców, przebywających w mieszkaniach, gdzie hodowane są rośliny.

To też słuszna jest akcja propagandowa okwiecania okien i balkonów.

Jednego zastrzelił drugiego ciężko zranił

Krwawe zajście na ul. Filareckiej

W nocy 22 bm. około godz. 3 Romuald Trygubowicz, lat 20, uczeń maturzysta, zam. przy ul. Szkaplernej 37, odprowadzający do domu Stanisławę Bukielównę i Marię Ingielewiczównę, został zaczepiony na ul. Filareckiej przez Henryka Szulca (Filarecka 49) i Stanisława Sakowicza (Filarecka 54), którzy byli w stanie nietrzeźwym. Ponieważ Szulc i Sakowicz usiłował pobić Trygubowicza kamieniami i sprężynówką, napadnięty wystrzelił z pistoletu w powietrze, co jednak nie powstrzymało napastników. Wówczas Trygubowicz użył drugi raz broni i trafił Sakowicza w brzuch. Pomimo zranienia Sakowicza, Szulc w dalszym ciągu atakował Trygubowicza, pędząc za nim z kamieniem w ręku. Na rogu ul Filareckiej i Krzywego Koła Trygubowicz strzelił do Szulca i trafił go również w brzuch. Pogotowie przewiozło obu rannych do szpitala Św. Jakuba, gdzie Szulc zmarł nie odzyskawszy przytomności. Stan Sakowicza jest ciężki. Trygubowicza zatrzymano, broń, którą posiadał nielegalnie — zakwestionowano.

Dom harcerski im. Żwirki i Wigury w Cieszynie

W Cieszynie został uroczyście otwarty dom harcerski im. Żwirki i Wigury. Główna świetlica w nowootwartym domu została nazwana imieniem ś. p. harcmistrza Regera, poległego w walkach o wyzwolenie Śląska Zaolzańskiego. Specjalne sztafety harcerskie przywiozły w urnach ziemię z miejsca katastrofy Żwirki i Wigury w Cierlicku i z miejsca bohaterskiej śmierci harcmistrzaRegera. Na zdjęciu — przewodniczący okręgu śląskiego Zw. Harcerstwa Polskiego dr Chmielewski odbiera od sztafet harcerskich urnę z ziemią z miejsca katastrofy Żwirki i Wigury i z miejsca bohaterskiej śmierci ś. p. Regera w Jaworzynie.

Wycieczka robotników huty trzynieckiej w Wilnie

Przybyła do Wilna pod hasłem: „Poznaj swój kraj ojczysty“ wycieczka pracowników huty trzynieckiej z Zaolzia w liczbie 556 osób. Uczestnicy wycieczki w godzinach rannych byli na Mszy Św. w Ostrej Bramie, po czym udali się na Rossę, aby oddać hołd Sercu Marszałka Piłsudskiego. U stóp mauzoleum wycieczka złożyła piękny wieniec.

Uroczyste powitanie wycieczki przez wiceprezydenta m. Wilna p. Nagurskiego nastąpiło na dziedzińcu Piotra Skargi Uniwersytetu Stefana Batorego.

Goście zaolziańscy po zwiedzeniu miasta i zabytków udali się w dalszą podróż do Pińska, żegnani serdecznie na dworcu wileńskim przez społeczeństwo z orkiestrą junackich hufców pracy.

30 kursów zawodowych uruchomił

Wileńsko-Nowogródzki Instytut Rzemieślniczy

Odbyło się w lokalu Izby Rzemieślniczej w Wilnie walne zebranie wileńsko-nowogródzkiego Instytutu Rzemieślniczego w Wilnie

Poza członkami Instytutu oraz przedstawicielami miejscowych władz i urzędów, jak również organizacyj rzemieślniczych wziął w zebraniu udział delegat Związku Izb Rzemieślniczych R. P. p. inż. Nowicki.

Zebranie zagaił prezes Instytutu p. dyr Niemiec, prosząc na przewodniczącego prezesa Izby Rzemieślniczej w Nowogródku p. Zalewskiego.

Sprawozdanie z działalności Instytutu za czas od 1.I. 1938 r. do 1.V 1939 r. wykazało rozwój Instytutu i zrozumienie jego działalności wśród społeczeństwa rzemieślniczego. W okresie sprawozdawczym przeprowadzono 11 kursów zawodowych dla różnych rzemiosł, na których przeszkolono łącznie 547 uczestników. Prowadzono szkołę dokształcająco-zawodową, która kształci 870 terminatorów, szkołę krawiecką, kształcącą 84 uczniów.

Po sprawozdaniu Komisji Rewizyjnej zebranie jednogłośnie udzieliło zarządowi absolutorium.

Dokonano następnie wyboru nowych władz Instytutu na następną kadencję i uzupełniono statut z uwagi na konieczność rozszerzenia działania Instytutu. Omówiono program prac na rok 1939/40, który przewiduje uruchomienie 31 kursów zawodowych na terenie województwa wileńskiego i nowogródzkiego oraz dalsze prowadzenie szkoły dokształcająco-zawodowej i szkoły krawieckiej, których Instytut jest właścicieelm.

7 ogólnopolski zjazd księgarstwa w Wilnie

27—29 maja rb. odbędzie się w Wilnie 7. Ogólnopolski Zjazd Księgarstwa Polskiego. Obszerny program zjazdu przewiduje m. in. zebranie Zarządu Głównego z udziałem przedstawicieli kół i delegatur zwiedzanie zbiorów muzeów i bibliotek wileńskich, miasta i okolic. W czasie obrad wygłoszone zostaną m. in. referaty pt.: „Stanowisko i rola księgarstwa w rozwoju kultury narodowej“ oraz „Rola i zadania księgarstwa w dobie obecnej“. Powołane zostaną również komisje: a) dla ustalenia kodeksu dobrych obyczajów przyjętych w księgarstwie polskim i b) dla opracowania organizacji zawodu i stanu księgarskiego.

Z muzyki

Koncert symfoniczny na FON

Poranek symfoniczny, który się odbył w dniu 18 maja w Sali Miejskiej zasługuje na większą uwagę i to z paru względów.

Nie tylko pociągała inicjatywa muzyków wileńskich, którzy dowiedli swego wyrobienia obywatelskiego. Był to oddawna nie słyszany koncert symfoniczny, dostępny publiczności (symfoniczną muzykę w Wilnie słyszeć można tylko w sali transmisyj radiowych albo u siebie w domu — dzięki radiu). Stwierdźmy też odrazu: publiczności było dużo i znać było, iż spragniona jest muzyki Co wszakże jest najważniejsze — była to muzyka na pierwszorzędnym poziomie.

Orkiestra symfoniczna, dzięki comiesięcznym transmisjom ogólnopolskim, ma bodziec do pracy i stałego kierownika. Jest nim Kazimierz Hardulak, wszechstronnie uzdolniony muzyk i wybitny dyrygent. Cechuje go muzykalność, trafne odczucie indywidualnego charakteru poszczególnych kompozytorów, świeżość i temperament. Dodawszy do tego jeszcze umiejętność opanowania i panowania nad orkiestrą, uzyskamy krótką charakterystykę Hardulaka. Usłyszeliśmy Schuberta „Symfonię niedokończoną“, Moniuszki „Bajkę“ i „Tańce Góralskie“ oraz „Uwerturę“ Janusza Bułhaka. Wilno ma w Bułhaku młodego kompozytora, który się rozwija i pracuje systematycznie. „Uwertura ma mniej efektownych partii od wykonanych przed paru miesiącami „Dożynek“, jest w fakturze mniej skomplikowana, nie tak ciekawa. Jest wszakże dziełem kompozytora świadomego celów i środków. Życzymy Bułhakowi dalszych sukcesów.

Solistą koncertu był Witold Małcużyński Pianista wykonał z towarzyszeniem orkiestry „koncert f-moll“ Szopena. Niedawno mieliśmy okazję słyszenia Małcużyńskiego na jego własnym wieczorze. Niezmiernie dodatnie wrażenia z tamtego koncertu znalazły potwierdzenie. Małcużyński posiada piękny i szlachetny talent, dużą dojrzałość artystyczną i bardzo trafne odczucie stylu szopenowskiego. „Koncert“ był wykonany z polotem, liryzmem i umiarem. Interpretacja miała tempo indywidualności Małcużyńskiego, czyniąc równocześnie zadość naszym tradycyjnym wymaganiom odtwórczym.

Bardzo serdeczne przyjęcie zgotowała soliście publiczność uzyskując wzamian aż trzy naddatki (3 Etiudy Szopena) Akompaniamentowi orkiestralnemu można by zrobić tutaj zarzut, iż był zbyt dyskretny, zwłaszcza w cz. 1 „Koncertu“.

Poranek zakończył Poemat sentymentalny Mussorgskiego pt. „Noc na Łysej Górze“ — niezmiernie żywy, ciekawy pod względem tematyki dźwiękowej.

Krótkie te uwagi zamykamy życzeniem wypowiedzianym z prawdziwym przekonaniem: aby takich koncertów było w Wilnie więcej. *hlk*

Drzewo z Wileńszczyzny

będzie eksportowane przez Rygę

Już od kilku lat czynione są przygotowania celem skoncentrowania eksportu drzewnego ziem północno-wschodnich przez port ryski. Ostatnio problem ten nabrał większej aktualności, wobec czego Izba Przemysłowo-Handlowa w Wilnie wystąpiła do Ministerstwa Komunikacji z wnioskami o poczynienie pewnych zmian w związkowej taryfie kolejowej polsko-łotewskiej dla tranzytu drewna przez Rygę. Wnioski te dotyczyły obniżenia stawek taryfy, obniżenia kontyngentu ilościowego, uprawniającego do uzyskania zniżek, uwzględnienia w strefie większej ilości stacyj z terenu ziem północno-wschodnich.

Wnioski Izby były omawiane na konferencji kolejowej polsko-łotewskiej, która odbyła się w Rydze przed kilku dniami. Z wynikami tej konferencji zapoznali miejscowych eksporterów drzewnych jej uczestnicy, wyżsi urzędnicy Wileńskiej Dyrekcji Kolejowej, na specjalnym zebraniu informacyjnym, zwołanym przez Izbę. Jak się okazało postulaty Izby Przemysłowo-Handlowej zostały uwzględnione i stawki taryfy kolejowej dla wywozu przez Rygę będą nie droższe, a w wielu wypadkach nawet tańsze, niż przy eksporcie przez Gdynię i Gdańsk. Możliwe jest także uwzględnienie dalszych postulatów, mających na celu ułatwienie eksporterom drzewnym ziem północno-wschodnich korzystanie z portu ryskiego. Na zebraniu tym był obecny również przedstawiciel większej firmy ekspedycyjnej ryskiej, który udzielił zebranym interesujących informacyj o warunkach pracy w porcie ryskim, o kosztach przeładunku z wagonów na okręty, o wysokości frachtów morskich w tym porcie, o połączeniach okrętowych Rygi itd.

Zebrani odnieśli wrażenie, iż sprawa skierowania eksportu drzewnego ziem północno-wschodnich przez port ryski weszła w stadium decydujące i zostanie w bliskiej przyszłości zrealizowana.

Rozrywki umysłowe

Konkurs majowy.

PRECZ ZA ODRĘ!

(6 punktów).

Szarada aktualna.

Dość szantażów i podłości:
Wracaj, niemcze, skąd twój ród!
Na ziemicy swej zagości
już niedługo polski lud.
Znów rozpleni się po Odrę
szczep Piastowy jak w on czas,
gdy Bałtyku fale modre
kołysały do snu nas.
Już nas szwaby nie oszwabią,
nie *pięć—jeden* już nas wróg —
na mentalność jego babią,
zaradzimy, świadkiem Bóg!
Pierwsza, którą niemiec zasiał
wściekłych czwartych — drugich wspak
wyszukując, nas rozpaczą
nie napawa. Dobry znak!..
Niechaj niemcy *szóste* koty
z całym światem, jeśli chcą —
my stajemy do roboty
by odzyskać ziemię swą.
Jeśli *pięć i drudzy* sami
jej nie zechcą oddać nam,
to zmierzymy się z niemcami
na ich ziemi, u ich bram.
Czwór Germanią gdy zawarczy
samolotów naszych rój,
nie potrzeba lepszej tarczy,
w nich ostoja, mocy zdrój!...
Sześć i trzecia się niemiecka
mapa, zszyta z obcych kart,
w szwach roztazi się zdradziecka
i osa tego szwab jest wart!...

Dziadek z Bakszty.
Czł. Kl. Szar.

Ponieważ nadesłano kilka rozwiązań podziału krzyża błędnych, przypominamy, że należy utworzyć 2 krzyże podobne do krzyża całego A więc krzyże mają być równoramienne i składać się mają z 5 kwadratów (środek i 4 ramiona — które nie mogą być, jak dotychczas nadsyłano — prostokątami).

Termin nadsyłania rozwiązań do 1 czerwca.

Odpowiedzi redakcji

PP. Obecna Z. M. i Komajczanik: Nie umieścimy.

P. Nowogródzianka: Wzmianka jest stanowczo za długa. Prosimy porozumieć się z naszym korespondentem w Nowogródku.

Zielone Święta w Druskienikach

organizuje Polskie Biuro Podróży „Orbis“ Całkowity koszt wycieczki wraz z przejazdem, dwudniowym utrzymaniem i noclegiem wynosi zł 16.40. Zapisy i informacje do 26 bm.

Jeden był uzbrojony w bagnet...

Lucjan Niechwiadomicz, m-c wsi Podomcy, gm. dokszyckiej, zameldował, że 17 bm. wieczorem został napadnięty w lesie na drodze w. Dziedzino — w. Rzeczna, gm. dokszyckiej, przez dwóch nieznanych osobników, z których jeden był uzbrojony w bagnet Napastnicy pod groźbą zabicia zabrali mu 150 zł i zbiegli do lasu

Choroby zakaźne na Wileńszczyźnie

Według danych oficjalnych w województwie wileńskim w okresie od 7.V do 13.V zanotowano zachorowań i zgonów na choroby zakaźne i inne występujące nagminnie: jaglica — 100 wypadków, odra — 52 zachorowania, 1 zgon, gruźlica — 23 zachorowania, 1 zgon, płonica — 11 wypadków, błonica — wyp., dur plamisty — 9 wypadków, świnka — 7 wyp., róża i krztusiec — po 6 wyp., dur brzuszny — 4 zachorowania i 1 zgon, nagminne zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych — 3 wypadki, pokąsanie przez zwierzęta chore lub podejrzane o wściekliznę — 2 wyp. i twardziel — 1 wypadek.

Giełda zbożowo-towarowa i lniarska w Wilnie

z dnia 22 maja 1939 r.

Ceny za towar standartowy lub średniej jakości za 100 kg w handlu hurtowym, parytet wagon st. Wilno. (Len za 1000 kg f-co wagon st. załadowania). Dostawa bieżąca normalna taryfa przewozowa,

Żyto I standart		15.—	15.50
„ II „		14.50	15.—
Pszenica jara jednolita I st.		21.—	21.55
„ „ zbierana II „		20.—	21.—
Jęczmień I standart		—	—
„ II „		17.—	17.25
„ III „		16.50	17.—
Owies I „		16.—	16.50
„ II „		14.25	15.25
Gryka I „		21.75	22.25
„ II „		21.25	21.75
Mąka żytnia wyciąg	0—30%	29.50	30.50
„ „ „ I A	0—55%	26.50	27.—
„ „ razowa	0—95%	20.50	21.—
Mąka pszen. gat. I	0—50%	38.50	39.50
„ „ „ I-A	0—65%	37.—	38.—
„ „ „ II	50—60%	29.75	30.25
„ „ „ II	60—65%	24.25	25.25
„ „ „ III	65—70%	17.50	18.50
„ „ pastewna		14.50	15.
Mąka ziemniacz. „Superior“		—	—
„ „ „Prima“		—	—
Otręby żytnie przem. stand.		11.75	12.25
„ przen. śred. przem. st.		12.25	12.75
Wyka		19.50	20.50
Łubin niebieski		9.75	10.50
Siemię lniane bez worka		50.—	50.50
Len niestandaryzowany:			
Len trzepany Horodziej		—	—
„ „ Wołożyn		1760.—	1700.—
„ „ Traby		—	—
„ „ Miory		1440.—	1480.—
Len czesany Horodziej		2480.—	2520.—
Kądziel horodziejska		—	—
„ grodzieńska		1540.—	1580.—
Targaniec moczony		900.—	940.—
„ Wołożyn		1030.—	1070.—

Majątek T-wa „Rytas“

przekazany władzom

22 bm. w Urzędzie Wojewódzkim w Wilnie została doręczona prezesowi litewskiego towarzystwa oświatowego „Rytas“ ks. K Czybirasowi decyzja w sprawie reaktywowania tego towarzystwa. W związku z tym cały majątek lit. t-wa ośw. „Rytas“ zostanie w najbliższych dniach przekazany przez kuratora t-wa jego władzom organizacyjnym.

Ceny ryb

za czas od 13.V do 19.V 39 r.

	hurt	detal
Karp żywy I gat.	2.20	2.40
Karp śnięty	1.60	1.80
Szczupak żywy wybor.	2.80	3.00
„ „ średni	2.30	2.50
„ śnięty wybor.	2.20	2.40
„ śnięty półwybor.	2.00	2.20
„ śnięty średni	1.80	2.00
Leszcz śnięty wybor.	1.60	1.80
„ „ półwybór.	1.00	1.20
„ „ średni	0.50	0.80
Węgorz śnięty wybor.	1.80	2.00
„ półwyb.	1.60	1.80
Okoń półwyb.	1.00	1.20
„ średni	0.60	0.80
„ drobny A i B	0.30	0.50
Płoć średnia	0.40	0.60
„ drobna A i B	0.20	0.40
Sielawa mała	—	—
Stynka	—	—
Karaś półwybor.	1.—	1.20
Lin żywy drobny	1.80	2.00
„ śnięty wybor.	1.20	1.40
„ „ półwybor.	1.—	1.20

Na FON

Zł 7 gr 10 (siedem zł 10 gr) na F. O. N wpłaciły dzieci Publ. Szkoły Powszechnej w Rowach.

Tabela loterii

12 dzień ciągnienia 4-ej klasy 44-ej Loterii Państw.

I i II CIĄGNIENIE

GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana 10.000 zł. padła na nr. 153455

50.000 zł.: 90489

15.000 zł.: 138223

10.000 zł.: 96040 151101

5.000 zł.: 16650 146144

2.500 zł.: 6860 11035 11965 20824 34924 36165 36666 61139 72212 98544 103355 108034 128347 133613 149185

2.000 zł.: 680 9778 11788 22704 24004 26004 37831 38427 44207 61336 61418 82182 92815 111716 112391 148759 154420 160887 164045

1.000 zł.: 9267 10196 13505 14588 16448 23085 25470 29396 40173 46535 47866 47401 47442 60930 71951 93410 98682 99333 102002 102093 104372 106075 108054 123485 136416 140473 141594 141972 149541 150992 152574 164153

WYGRANE PO 250 ZŁ.

349 418 659 70 701 862 975 1082
145 228 29 56 301 84 405 32 82 533
49 596 817 917 52 62 96 2115 94
349 78 466 522 694 796 984 43 3139
37 384 88 410 692 98 603 94 725
858 978 4179 230 668 753 89 66 5107
45 71 96 333 523 40 78 99 903 6014
95 725 68 856 88 7004 06 168 84
22 115 41 219 62 301 400 14 678
476 512 58 96 842 8022 61 117 28 32
223 32 63 85 444 94 538 861 9121 87
2517 650 76 800 976 10033 31 136
409 37 5266 637 94 11092 253 95
445 93 91 642 93 736 898 12016 128
278 309 442 632 63 981 13025 44 306
454 540 52 707 808 39 52 989 14018
230 358 65 436 654 729 819 20 74
89 99 15020 258 65 435 725 76 818
16203 372 439 705 979 17036 44 129
402 37 51 97 554 59 70 622 23 77 738
18020 74 172 352 537 95 720 59 915
818 33 72 910 46 20113 117 373 433
46 19022 40 55 145 424 51 502 62
513 716 32 913 25 34 21014 138 204
366 419 609 77 714 888 22010 114
296 493 606 864 933 50 97 23096 320
817 57 441 599 641 79 746 860
24068 825 50 451 534 601 707 10
53 25047 154 229 337 65 442 53 650
27128 363 428 99 963 89 28113 74
99 828 933 26211 59 93 777 929
224 355 419 36 563 607 889 930 54
29000 51 116 22 406 58 754 811 19
61 930 78 30132 54 203 16 33 37 387
671 857 31014 70 316 63 562 614 37
45 64 727 876 998 32002 24 48 58
248 303 32 96 419 510 712 804 61
33106 488 543 75 95 765 726 42 62
927 68.
34096 130 222 38 392 440 49
519 37 93 614 789 93 880 91 952
94 35001 274 367 9 445 75 580 98
781 819 27 36050 55 117 48 283
303 30 68 499 680 814 950 37063
87 101 5 53 340 99 488 94 529
653 98 805 28 38008 80 106 315
59 686 724 802 93 999 39014 179
233 67 353 576 618 88 782 957
40055 221 37 77 345 53 61 466
90 587 617 86 996 41066 91 121
373 55 67 502 3 32 73 638 97 741
42062 297 344 418 37 526 43240
486 703 825 44054 118 366 84 413
14 56 503 385 90 978 45008 56 62
205 27 30 314 488 504 59 46119
324 471 92 551 757 61 815 35
911 42 67 90 47161 408 91 623
720 25 801 28 960 93 48132 53
41 569 715 84 85 852 79 928 36
49018 97 220 22 64 332 74 422
30 48 946 72.
50095 191 265 429 37 81 91 95
525 631 719 832 57 75 51081 86
174 228 364 75 457 73 574 735
40 832 45 57 87 900 52039 147
90 232 339 405 522 601 852 70
961 79 92 53050 302 4 46 454 634
57 748 843 61 979 54006 41 140
61 295 321 415 595 937 49 55068
125 234 424 610 58 879 56093 325
735 95 935 57125 63 276 451 5
849 70 71 58001 58 98 155 20
78 448 93 558 633 705 71 59058
151 232 330 92 491 664 710 9
60008 9 19 86 124 200 353 409
43 97 507 668 763 848 995 61001
172 99 272 97 562 81 742 62057
234 507 712 812 48 936 63066
267 94 96 364 448 624 794 914
57 64071 495 570 723 60 85 836
949.
65052 97 294 483 87 509 8 635 768
83 804 90 919 66112 248 681 768 90
817 93 911 67136 360 92 94 462 535
67 97 682 801 14 32 68082 405 533
58 88 69179 261 408 43 90 568 697
880 910 70057 84 99 213 559 700 811
92 35 71110 567 738 92 72067 270 713
874 8 94096 73057 110 200 414 729
816 997 74020 111 63 305 96 867 994
75042 109 65 269 72 394 727 34 48
847 944 86 76157 239 475 512 45 70
654 705 51 94 804 69 77 77047 432
603 40 887 936 59 62 78056 76 270 8
327 458 676 703 32 894 79043 176
353 408 16 64 537 40 653 769 965 72
81 80096 331 463 770 890 940 81011
17 153 207 17 54 312 431 528 777 922
32 82065 299 327 419 802 984 83292
415 80 93 846 84107 87 271 98 407
627 941 69 85069 563 650 752 815
941 77 86036 89 129 219 90 442 511
14 709 877 995 87045 52 383 438 79
884 943 88044 122 377 527 33 49 736
79 950 78 89339 434 42 93 514 653
788 899 90031 131 38 238 518 854 958
91145 204 25 60 477 593 606 878 911
92063 343 437 98 503 23 28 691 714
43 831 93039 88 247 517 769 99 813
54 96 937 53 94231 88 32 77 951 95087
430 608 29 39 693 96130 261 338 492
521 687 744 934 93 97248 79 92 355
840 98051 215 21 322 90 454 532 94
741 803 9 30 904 58 89 99034 86 176
340 424 533 39 48 75 629 703 67 820
995 99
100277 545 747 59 833 95 992
101056 106 38 247 388 95 489 636 766
78 102232 510 629 47 103040 178 254
85 477 83 632 929 104093 100 518 33
613 734 930 67 105013 92 103 81 566
706 805 106010 122 418 564 87 635
93 742 806 44 85 957 71 107123 89
272 349 70 421 98 514 95 797 823
108020 79 101 82 89 259 95 307 469
510 44 84 677 825 87 109081 156 221
86 410 32 817 86 110013 316 49 50
88 474 80 620 791 889 920 95 111346 51
439 535 608 62 799 839 49 516 26
112091 200 86 379 90 423 58 113021
62 78 90 98 167 239 48 51 445 252
601 35 839 909 114026 146 70 132
433 532 755 903 52 115031 182 368
55 90 610 11 745 835 920 23 116187
299 380 420 601 776 863 79 117229
594 641 712 38 949 118191 345 78 445
605 10 730 855 931 119072 131 94
566 87 682 733 89 807 41 912 120033
96 368 477 653 914 21 121142 94 200
368 437 86 512 39 49 717 82 879 911
122179 80 360 495 601 768 92 851
998 123320 22 30 44 463 97 717 866
124113 19 96 207 502 23 63 626 90
739 923 125161 204 376 81 428 565
736 75 851 953 123014 26 115 53 68
236 97 437 52 61 519 70 822 127156
85 464 67 561 605 24 128062 150 472
80 630 86 725 54 129034 64 184 230
75 328 98 492 584 648 51 701 130004
242 378 408 57 86 88 896 913 28 53
131357 774 841 908 980
132088 177 340 446 53 701 133133
261 67 316 400 90 521 637 84 709 74
134011 163 408 32 62 661 742 58 68
802 39 77 80 135011 70 94 194 330
600 721 136087 202 35 452 64 558 86
816 137020 112 31 95 315 74 456 77
602 9 773 865 96 905 138002 52 307
46 863 921 66 89 139083 229 341 97
472 85 658 712 76 806 86 95
140007 26 122 236 71 338 57 742
843 53 67 84 919 141000 333 42 93
412 25 736 945 142057 450 90 530
787 143024 490 144120 253 66 456
500 66 626 67 721 840 47 974 145043
49 97 492 630 146163 494 86 784 95
147014 268 467 697 148008 202 319
50 86 57 625 29 149066 172 451 85
501 73 617 29 50 759 87 865
150149 213 83 302 12 47 88 402
20 92 687 861 151230 580 656 840
941 152054 103 207 709 918 93
153061 169 204 373 574 82 98 856 98
154026 49 137 353 61 468 85 527 667
710 51 997 155011 26 67 196 225 375
470 607 64 702 8 67 890 911 75
156645 873 91 157412 500 88 648 700
37 852 940 158032 234 41 421 70
517 670 805 159109 53 79 200 43 497
522 40 659 718 65 862 91
160038 136 239 329 480 612 18 57 964
161137 56 73 211 387 714 26 918 43
80 109 228 340 61 53 57 88 984
163101 60 227 391 559 617 164151
221 454 89 600 5 45 846 77 925 84

III CIĄGNIENIE

GŁÓWNE WYGRANE

Po 1000 zł.:

16351 16942 17952 18200 21145 21396 26872 29484 30250 36804 44744 49679 50026 67831 67245 77325 82900 85486 88635 89682 100969 101917 118496 125101 126763 127824 130165 132307 135596 152563

Stała dzienna wygrana 20.000 zł.: 146544.

15.000 zł.: 151674 157174.

10.000 zł.: 21354.

5.000 zł.: 27434 59019 80129.

2.500 zł.: 1933 23900 41423 43739 50679 56843 70944 83448 94355 118935.

2.000 zł.: 296 3519 9248 20158 21837 24311 65656 70424 97690 107212 132883 154987 159285.

WYGRANE PO 250 ZŁ.

11 59 70 113 41 586 664 888 1352
936 2134 311 92 873 968 3235 433 86
619 845 4276 85 377 418 649 5012 163
356 511 603 90 900 6041 201 643 749
54 639 7075 355 703 969 8041 404
523 27 9086 159 263 395 586 871
92 10130 254 446 85 640 860 11070
483 648 12289 364 658 735 39 845 975
13274 97 372 406 541 52 946 14180 291
92 356 425 668 815 933 97 15047 113
332 521 796 16008 177 227 31 75 664
79 854 17055 413 72 90 952 18267 316
776 996 19017 393 856 911 48 20195
397 507 505 733 77 843 982 21467 603
42 788 874 22362 502 629 69 706 23097
284 358 914 24122 231 398 993 25001
168 87 245 727 88 984 86 27027 184
605 89 892 28239 302 29404 770 30489
569 31139 210 416 31 597 838 32207
321 47 415 89 663 33846 50 34678
726 998 35187 287 349 406 615 766
36031 468 909 83 37119 37 98 38151
429 527 658 81 737 806 42 39166 95
362 427 82 724 840 936 40011 64 172
750 41073 179 404 776 42152 321 46
403 767 72 975 43147 357 633 900
44050 28 1326 39 450 611 88 45321
30 81 604 46132 708 47014 47 65 316
451 900 44 48101 538 801 47 49139
325 91 99 343 406 958 71
50162 547 676 812 36 900 51004 424
75 85 622 754 871 52157 469 91 527
42 53100 47 91 236 569 851 54255 530
635 44 844 54134 202 396 446 600 748
57651 821 939 64 58028 206 339 589
621 59074 305 647 50 735 999 60080
471 788 859 61173 251 445 576 630
62024 59 94 743 75 63130 343 72
64264 555 741 969 65301 46 475 870
940 66093 333 569 634 910 67159 453
752 68076 609 983 69516 853 926
70258 431 78 879 71004 325 528 732
72302 570 778 865 73112 455 677 952
74470 611 16 54 79 794 863 941 75704
807 76015 74 75 345 409 77052 87
124 72 239 311 970 78341 84 590 91
685 878 79025 444 550 672 823 80109
76 441 28 85 535 76 628 707 861 904
81197 219 419 90 553 921 82055 365
469 79 90 542 780 829 957 83092 233
335 104 591 84007 210 59 86 406
754 923 85017 617 91 930 86074 365
617 46 87244 403 31 500 38 849 88375
517 69 740 59 93 89089 260 405 592
716 38 971 90013 117 99 374 574 80
957 91234 48 81 801 47 92431 530
29462 609 95454 517 58 650 945 46
96282 749840 97075 441 45 566 760
98078 516 99232
100235 540 101169 274 377 558 97
803 102354 919 103007 66 103 211
104105 363 583 969 105056 820 959
106018 217 633 107187 245 504 810
108011 86 177 655 725 838 933 109217
78 942 110001 512 716 33 55 75 814
111004 679 796 882 112875 113439
114321 794 884 115001 219 336 529
615 116033 37 174 631 117580 762
815 118208 88 427 500 78 119177
803 906 46 120139 269 435 80 121099
139 266 523 122031 207 938 123168
371 422 124239 455 66 569 125048
678 98 830 971 126407 699 728 920
127111 768 817 52 54 128104 33 550
87 638 129132 598 765 927 130100
517 74 662 851 961 131031 112 80
542 755 950 132049 636 133053 179
481 531 80 535 46 792 998 134280 599
689 91 135186 566 892 999 136648
788 137155 418 47 79 138185 233 300
42 455 788 896 139462 521 796 902 55
80 140272 548 141145 202 563 600
142018 42 61 171 206 12 606 76 143145
270 318 72 890 986 144079 319 493
628 758 145196 217 30 690 868 146049
190 592 673 750 147124 236 466 830
36 949 148004 460 511 43 616 708 60
149058 83 733 902 150202 562 151127
342 54 434 152014 484 621 979 153091
353 588 903 98 154123 90 267 889
902 94 155033 58 451 858 156010 266
595 806 914 157383 499 740 933
158038 199 371 850 159258 357 606
822 93 160105 431 543 90 685 161573
911 31 163016 228 517 906 164223
49 23 92 428 853

IV CIĄGNIENIE

WYGRANE PO 250 ZŁ.

760 72 911 1019 36 413 714 982
2049 117 388 560 982 97 3099 328
93 570 605 962 4065 195 450 526
42 790 821 5201 514 61 678 763 896
996 6149 224 243 992 7030 139 239
852 68 462 792 8450 59 55 892 907
23 9013 17 36 142 99 216 542 10019
34 2665 419 614 761 822 920 11028
197 225 362 543 679 12154 233 301
454 546 51 692 13068 162 718 20
14561 781 826 15182 445 580 651 791
971 16029 208 305 47 82 490 635 61
807 32 53 57 974 17063 160 366 487
91 561 614 44 81 18328 83 407 41
702 22 984 19078 305 87 486 669 793
906 20232 318 652 914 21049 362 495
795 848 22236 62 306 515 614 70
23082 199 999 24164 288 504 626 909
68 92 25015 151 570 649 718 40 845
951 26015 385 538 733 969 27005 521
27 809 74 952 28127 590 870 29231
37 87 323 560 87 774 981 30005 18
298 433 76 531 685 88 722 70 971
31223 315 695 32003 370 494 504 774
33180 350 618 959 34007 58 191 523
53 739 863 79 35165 584 647 36071
203 371 554 633 716 845 937 37061
149 207 46 61 373 79 791 38060 120
58 81 92 759 96 849 67 39175 367
554 614 40001 340 604 54 71 41048
828 71 496 551 988 42104 408 46 790
43129 52 441 44127 433 613 796 881
967 45082 108 29 265 983 46244 382
485 948 47038 412 659 816 48142
232 450 643 818 49262 414 717 94
50145 86 453 699 750 56 51020 133
708 17 52024 168 376 649 835 53051
211 472 699 897 54045 92 524 689
703 16 825 73 55638 932 56118 333
455 534 892 57046 186 58053 102 200
410 503 638 59068 73 225 82 721 943
60160 82 554 883 61026 428 741 60
62198 415 84 504 38 616 19 838 63047
59 649 899 66285 331 98 477 593 830
65049 136 40 71 19 398 408 557 640
823 66171 81 762 70 842 67015 248
601 68488 98 680 710 32 823 69021
258 661 92 702 974 70425 52 72 535
738 43 868 71221 51 315 72281 423
564 764 917 73167 363 938 74034
483 75177 247 405 721 76048 240 42
400 517 669 77077 396 503 931
78365 983 79120 200 74 518 626 36
719 80202 77 725 844 81410 766 862
961 66 82076 150 261 567 72 93 779
83257 492 84024 81 656 714 8818
85011 194 508 21 86281 421 54 560
682 766 822 951 87181 493 593 607
752 883 919 86 88052 65 863 90 963
89374 610 64 65 90001 46 114 276
553 804 959 72 91223 515 36 57 672
764 894 33 92179 449 525 689 765
93366 627 49 726 71 874 94204 308
658 70 768 841 59 95199 371 627 734
96270 512 705 898 945 69 97188 312
34 734 98080 177 252 311 69 523 39
668 737 882 99337 795 885.
100142 491 840 101482 689 850
102023 752 831 48 66 103112 292 453
583 624 786 816 61 908 104816 939
88 105080 256 500 41 68 106249 778
923 107622 108140 334 84 354 419
42 718 907 109127 436 71 966 110169
217 72 319 596 754 829 47 952
111758 112164 294 445 541 821
113108 572 674 951 114012 113 223
875 115470 664 778 872 524 116294
481 816 51 117136 475 577 118031
297 770 916 119015 90 213 618
120042 115 494 121083 110 384 405
609 723 21 810 914 86 122085 143 359
412 646 95 945 123029 42203 97 347
458 93 527 719 27 35 94 890 124258
584 672 743 886 125459 126016 74
491 95 770 89 931 127056 136 240
45 47 424 40 128042 523 129337
130126 42 346 500 654 721 131117
71 701 48 808 95 132306 433 512 59
79 [illegible]
135058 353 971 136199 341 505 807
915 137232 482 624 670 138032 54
330 139007 13 167 53 355 763 140479
90 543 622 75 141128 68 317 407 749
948 142417 143655 792 843 44 979
14442 674 708 20 49 801 905 98
145058 66 709 881 928 146218 317
78 409 71 548 938 147761 876 95 976
148842 149036 100 87 503 80 150133
707 151113 89 229 521 664 82 886
152003 151 658 75 737 866 153108
290 694 818 154000 13 208 400 58
733 827 155416 74 913 156235 334
40 862 157192 619 44 926 73 158409
34 583 635 92 807 972 159144 279
574 628 80 992 160165 915 74
161072 295 783 904 29 92 162068 140
248 351 512 966 163205 982 164031
491 811.

Nowości wydawnicze

Wyd. Roju. Irena Krzywicka. Ucieczka z ciemności. Wszystkie dotychczasowe powieści pełnej temperamentu polemicznego autorki różnych sekretów kobiecych, mają podkład pedagogiczny. P. Krzywicka poucza mężczyzn, a czasami same kobiety, czym jest ich wzajemny stosunek, ukryta i zawiła jaźń. Czym jest trudna do ustalenia psychika i jakie bywają reakcje tej połowy (większej połowy, jak mówią ludzie roztargnieni), ludzkości, o której druga połowa, męska wie bardzo mało. Niezaprzeczoną wyższością kobiety w tej odwiecznej walce płci, której obrazem jest początek rodu ludzkiego, jest fakt, że ona od zjawienia się na tym świecie obserwowała jego, badała, domyślała się i szukała sposobów na pana i władcę, by ujawnić, i nieznacznie, z tyrana zrobić niewolnika. A on nie badał, nie szukał, nie zastawiał się nad gotowym do wzięcia łupem. Tak widać dyktował instynkt W książce „Ucieczka z ciemności" jest właśnie przeciwstawiony instynkt utrwalenia gatunku, upór w szukaniu szczęścia przeciw wszystkiemu i każdemu, walka o ten łut skarbu, który kobiecie, dążącej do spełnienia swych prostych zadań życiowych, wydziera mężczyzna zdegenerowany, przeżarty myśleniem, apatią, negacją życia. W bardzo ciekawej technice powieściowej wplata tu autorka nowele, pisane przez bohatera, które odkrywają mimo jego woli to, co się w nim na dnie kryje. I on sam, tłumaczy sam sobie siebie, za pomocą swej twórczości. Książki p. Krzywickiej są zawsze wykładnikiem pewnej idei, zasady, tezy, programu życiowego. I ta również. I to nie zmniejszając jej wartości artystycznej, podnosi zainteresowania czytelników.

Dr Z. Delta. zapewne pseudonim, bo autorka widać z treści, jeszcze praktykuje, a opisuje bardzo osobiste sprawy. Jestto ostatnimi czasy trzecia książka z przeżyć lekarskich która nam pozwala zajrzeć do głębi duszy i serca lekarzy naszych cierpień. Raz jeszcze przekonywujemy się ile poświęcenia, siły, hartu i miłości człowieka, wymaga ten odpowiedzialny zawód. I jak potężnym jest prawdziwe powołanie, jeżeli nawet dla osobistego szczęścia, nie może go zamiłowana w swym fachu lekarka poświęcić. Jak najciekawszy romans śledzi czytelnik perypetie miłości lekarki i jej kapryśnego Dana, który swej rywalki, medycyny, znieść nie może. Albo ona albo ja, mówi egoizm mężczyzny. „Ona, medycyna" wybiera kobieta. Może tego kiedyś pożałuje, ale na razie nie może inaczej, choć tak cierpi. Prócz bardzo zajmujących sprawozdań z operacji i obserwacji o chorych, w książce p. Delta postawione jest boleśne zagadnienie pogodzenia pracy zawodowej kobiety z uczuciem do mężczyzny, z tęsknotą do rodziny, dzieci i miłości. Tu krzyk instynktu walczy z wołaniem idei, szarpią się siły i nerwy, a jak pogodzić się nie da, coś musi być zamordowane. Książka bardzo ciekawa.

Maria Mikorska. Derwisze na asfalcie. Autorka znana jest ze swych reportaży z podróży, które odbyła po Oceanie Lodowatym, po Madagaskarze, po Unii poł. afrykańskiej, po Rodezji, po Mozambiku i Tanganice. Wszędzie wykazała zuchwałą odwagę, wytrwałość w przezwyciężaniu niewygod i trudności, oraz bystrość i trafność obserwacji, połączoną z solidnym przygotowaniem książkowym. Derwisze, to podróż do Persji, kraju dwa razy większego od Polski dużo mniej zaludnionego, mającego pustynie, góry i żyzne okolice. Kraj czarnookich hurys i bajek, zaprawionych zapachem olejku różanego, poezja Saadiego i bajkami 1001 nocy. Kraj klejnotów, i nędzy, kraj bez wody, sztucznie i pracowicie nawadnianymi rowkami. Kraj czcicieli ognia Gwebrów, i czcicieli diabła, pochodzących z wyznawców zasad Zoroastra Najdawniejsza kultura Iranu, legiendy ludzkości, łączą się, a raczej leżą nawarstwione; a na to przyszła ostatnio reforma, w duchu cywilizacji europejskiej. Więc zdjęcie szat narodowych, dostosowanych do klimatu i zamiłowań, zniesienie haremów, prawie zupełne pozbawienie kobiet czarczafów, zasłon itp. Niemniej pozostały dziwne, nie do zniesienia dla europejczyka zwyczaje np. małżeństwa w 10, 12, 13 roku życia, z których rodzą się dzieci. To, i choroby weneryczne, nędza i susza, niszcząca plony, degenerują piękny lud Iranu. Autorka przechodzi sporo przygód zwiedzając ten kraj. Notuje typy, rozmowy, zdarzenia, bystro podpatrzone, a zarazem dokładnie podaje historię Iranu, jego przemiany i dążenia lat ostatnich na tle ogólnego postępu Książkę czyta się nadzwyczajnym zajęciem.

Magdalena Samozwaniec. Piękna pani i brzydki pan. Ostatni zbiór humoresek przysięgłej humorystki, nosi na sobie cechy pewnego zmęczenia własnymi dowcipami. Niezliczone anegdotki z każdej sfery, z każdej dziedziny, migawkowe obrazki fachów i stosunków małżeńskich i hierarchicznych, są dla autorki tematem do rozwijania filozoficznych rozmyślań, podanych w formie paradoksów, wygłaszanych serio. Mimochodem bywają poruszane poważne zagadnienia społeczne. Właściwie te humoreski nie są tak bardzo wesołe bo raczej traktują o sprawach przykrych. Dowcip i sytuacje cokolwiek naciągane, podciągane do granic śmiechu. Są to humoreski na serio. Efemerydy bardzo przyjemne do czytania na ostatniej stronie gazety raz na tydzień, ale w gromadzie robią wrażenie całego obiadu, złożonego z przystawek i zakąsek.

Ferdynand Goetel. Akademik Literatury. **Cyklon.** Powieść ze szkoły Conrada, mająca za treść dzieje pasażerów okrętu płynącego z wyspy sąsiadującej z Madagaskarem, małej wyspy Mauritius. Wzajemne stosunki podróżnych, odkrywanie przez autora ich uczuć i reakcji, opis cyklonu, który maluje właściwe oblicze podróżnych, to wszystko na tle fal Oceanu, w dobrobycie i nonszalancji okrętowej, daje barwny obraz, odrywający nas od szarej rzeczywistości codziennej, a taki jest jest bodaj najpraktyczniejszy cel powieści

Hel. Romer.

KRONIKA

MAJ
23
Wtorek

Dziś: Dzzedyrego B.M.
Jutro: Zuzanny M. M.

Wschód słońca — g. 3 m. 04
Zachód słońca — g. 7 m. 27

Spostrzeżenia Zakładu Meteorologii USB w Wilnie z dn. 21.V. 1939 r.

WILEŃSKA

DYŻURY APTEK:

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: Sokołowskiego (Tyzenhauzowska 1); Chomiczewskiego (W. Pohulanka 25); Miejska Wileńska 23); Turgiela (Niemiecka 15); Wiwulskiego (Wielka 3).

Ponadto stale dyżurują apteki: Paka (Antokolska 42); Szantyra (Legionów 10) i Zajączkowskiego (Witoldowa 22).

Ciśnienie 761
Temperatura średnia + 19
Temperatura najwyższa + 22
Temperatura najniższa + 11
Opad — ślad
Wiatr północno-wschodni
Tend.: wzrost, po tym stan stały
Uwagi: pochmurno, przelotny stały deszcz

WOJSKOWA

— POBÓR ROCZNIKA 1918. 22 maja br. o godz. 8, stają przed Komisją Poborową poborowi rocznika 1918 których nazwiska zaczynają się na litery N, O, P, zamieszkali w obrębie komisariatów Policji Państwowej m. Wilna 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7.

Poborowi winni posiadać przy sobie i okazać Komisji Porowej dokumenty stwierdzające: tożsamość osoby, zawód i wykształcenie oraz ewentualnie posiadane zaświadczenie z odbytej służby w PW, gdyż brak tych dokumentów może spowodować niep zyjęcie przez Komisję.

Osoby, które uzyskały w roku 1939 dowód ukończenia szkoły (studiów) stopnia licealnego, będą wzywane do poboru osobnymi wezwaniami.

SPRAWY SZKOLNE

— 21 bm. wyjechał nad Narocz Kurator Okręgu Szkolnego Wileńskiego M. Godecki, na otwarcie kursu bibliotekarskiego. Pan Kurator nieobecny będzie przez poniedziałek i wtorek. Pana Kuratora zastępować będzie naczel. Lubojacki.

ZE ZWIĄZKÓW I STOWARZYSZEŃ

— 369 Środa literacka. Na najbliższej środzie literackiej Albin Herbaczewski b. profesor Uniwersytetu Witolda Wielkiego w Kownie wygłosi odczyt pt. „Wariacje na temat kultury i literatury litewskiej“.

— *„Turystyka i jej znaczenie na Wileńszczyźnie“.* W ramach najbliższego „Czwartku Dyskusyjnego“, który odbędzie się 25 bm. o godz. 6.30 po poł., w lokalu Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet przy ul. Jagiellońskiej Nr 3/5 m. 3 — dyrektor Związku Propagandy Turystyki p. Lewon wygłosi odczyt pt. „Turystyka i jej znaczenie na Wileńszczyźnie“.

Będzie to doskonała sposobność wyboru letniska na podstawie fachowych informacyj o Wileńszczyźnie.

— ZEBRANIE STARSZEGO HARCERSTWA We środę, 24 maja br., o godz. 20 odbędzie się w gmachu Gimnazjum Krawieckiego (ogród po-Bernardyński) zebranie Kuźnicy Harcerskiej w Wilnie.

Program zebrania wypełni referat p. t. „Walka o panowanie na Bałtyku“, który wygłosi p. wiceprezydent T. Nagurski oraz sprawozdanie ze Zjazdu Walnego Z. H. P w Lublinie, które wygłosi hm. J. [illegible] Grzesiak.

NOWOGRODZKA

— ZABAWA O. M. P. i Z. R. Ruchliwa Organizacja Młodzieży Pracującej zorganizowała w ub. sobotę w swojej świetlicy przy ul. Antowilskiej zabawę taneczną, z której czysty zysk przekazano na FON. Po zakończeniu zabawy odśpiewano hymn narodowy i postanowiono urządzić taką zabawę w przyszłą sobotę.

Tegoż wieczoru odbyła się zabawa taneczna Związku Rezerwistów.

LIDZKA

— *Zaprzysiężenia młodszego rocznika poborowego.* 21 bm. w garnizonie miejscowym odbyło się uroczyste zaprzysiężenie strzelców młodszego rocznika poborowego. Po nabożeństwie w kościele garnizonowym kompanie strzelców złożyły akt przysięgi na Zamku Giedymina przed sztandarem pułkowym w obecności przedstawicieli władz, komendanta garnizonu, organizacyj kombatanckich i społecznych. Po południu w lasku obok koszar odbył się festyn żołnierski.

— NOWY MOST NA RZECE LIDZIEJCE. W ostatnich dniach przystąpiono w Lidzie do regulacji ulicy Grażyny w związku z wybudowaniem na rz. Lidziejce nowego mostu żelazo-betonowego, kosztem 14.000 zł. Most został już ukończony i w najbliższych dniach zostanie oddany do użytku publicznego. Ulica Grażyna otrzyma nowoczesny chodnik.

— ROK WIĘZIENIA ZA KRADZIEŻ 20 ZŁ. Przed Sądem Grodzkim w Lidzie stanęła mieszkanka Lidy Stanisława Czepulówna, oskarżona o kradzież 20 zł u Ch. Lacmana podczas libacji. W wyniku rozprawy Sąd skazał Czepulównę na 1 rok więzienia.

— ZEBRANIE INWALIDÓW WOJENNYCH. Odbyło się Doroczne Walne Zgromadzenie członków Powiatowego Koła Związku Inwalidów Wojennych R. P. w Lidzie przy udziale 200 członków.

Przewodniczył starosta Gąssowski.

99% inwalidów, wdów i sierot z powiatu lidzkiego subskrybowało Pożyczkę Lotniczą.

W czasie zebrania doraźnie zebrano na FON zł 80 gr 70 oraz uchwalono wpłacić z własnych funduszów Koła sumę 500 zł.

Został wybrany Zarząd Koła w składzie: Przewodniczący Mikołaj Grablis, skarbnik Andrzej Bielewicz, sekretarz Stefan Jański i członkowie Zarządu Józef Pielak, Wasilewski Wiktor i Kazimierczyk Andrzej.

BARANOWICKA

— **Pożar w folw. Łohozwa.** W folw. Łohozwa, gm. Nowomyskiej wybuchł onegdaj pożar w zabudowaniach Pusłowskiego Władysława, wskutek czego spalił się dom mieszkalny i kurnik wartości 2.500 zł. W spalonym domu zamieszkiwał dzierżawca folw. Mańko Józef, który pozostał obecnie bez dachu nad głową.

— **NIE WIODŁO MU SIĘ. Onegdaj w mieszkaniu przy ul. Kopernika 15 w celu samobójczym napił się esencji octowej Borowski Włodzimierz lat 19, którego przywieziono natychmiast do szpitala w Baranowiczach. Przyczyną zamachu były ciężkie warunki materialne.**

— **Chciał się „zabezpieczyć“ przed postem...** Kisiel Jan, zam. w Baranowiczach (Uznowska 9) był człowiekiem oszczędnym i przewidującym, a że są czasy „niepewne“ postanowił zabezpieczyć się w pierwszym rzędzie przed postem i nabył w tym celu 60 kl. słoniny. Ktoś jednak inny również myślał o podobnym zabezpieczeniu się korzystając ze słabych zamków w składzie Kisiela cały nabytek sobie przywłaszczył.

— NAGŁY ZGON NA TELEGRAFICZNYM SŁUPIE. **19 bm. zdarzył się w Baranowiczach wypadek nagłego zgonu na telegraficznym słupie. Młody robotnik sezonowy lat około 27 Włodzimierz Kopacz (Legionowa 50a) był zatrudniony przy instalacji przewodów telefonicznych i w chwili gdy wlazł na słup telegraficzny obok Ośrodka zdrowia i przymocował siebie do słupa nagle przechodnie uliczni i współpracujący robotnicy spostrzegli że głowa mu opada. Zaalarmowani robotnicy i dozorcy zdjęli już ze słupa tylko zwłoki.**

— BUDŻETOWE POSIEDZENIE RADY MIEJSKIEJ W BARANOWICZACH. 16 bm. w sali posiedzeń Zarządu Miejskiego odbyło się posiedzenie Rady Miejskiej w Baranowiczach, poświęcone przyjęciu budżetu miasta. W obradach wzięli udział radni koła chrześcijańskiego i frakcji socjalistycznej, natomiast radni koła żydowskiego na posiedzenie stawili się w nieznacznej mniejszości i powstrzymali się od wszelkiego udziału w obradach.

Na wstępie obrad miała być odczytana lista pracowników Zarządu Miejskiego, przedłożona Radzie przez Magistrat baranowicki z zaleceniem awansu za długoletnią służbę. Tymczasem dr. Fiuto sprzeciwił się odczytaniu tej listy i postawił wniosek, ażeby przyznać wolną rękę w awansowaniu urzędników Zarządu Miasta wyłącznie burmistrzowi. Rada Miejska wniosek ten przyjęła, chociaż wywołał on szereg bolesnych grymasów na twarzach pracowników Zarządu Miasta.

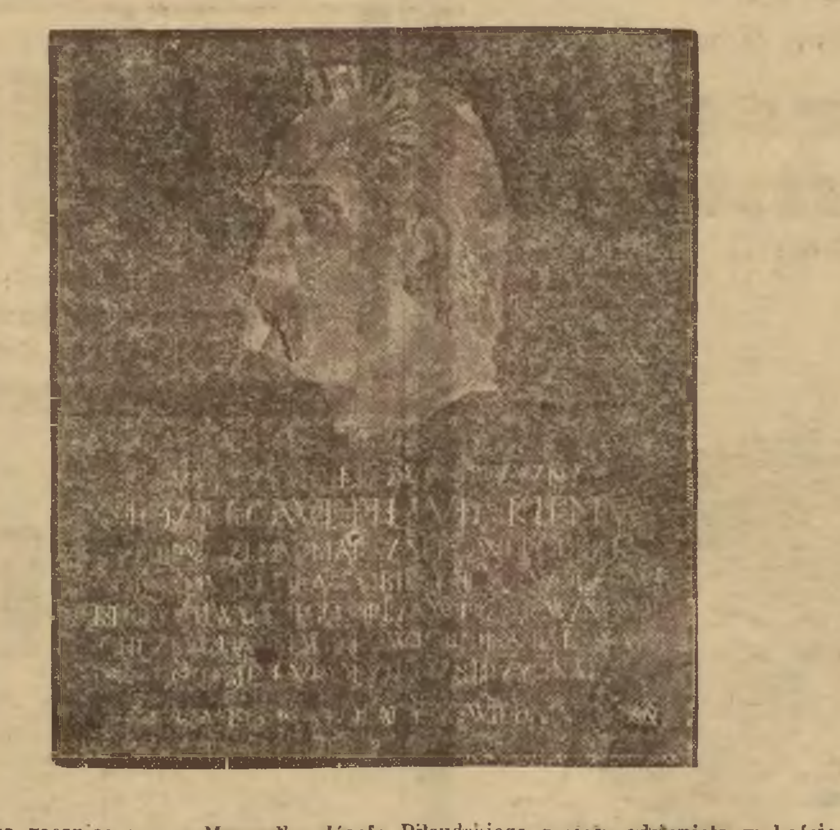
W dalszym rozpatrywaniu poszczególnych działów budżetu, wszelkie uwagi i wnioski socjalistycznej frakcji radnych nie zostały wzięte pod uwagę, z wyjątkiem wniosku, ażeby Rada Miejska wobec potrzeby chwili, uchwaliła dodatkową kwotę w wysokości 5 tysięcy złotych na FON. Po wielu wyjaśnieniach kwotę tę obniżono do 3 tys. złotych, wobec już wcześniej zadeklarowanych kwot przez Zarząd Miasta na radiofonizację koszar i potrzeby miejscowych garnizonów wojska, stacjonowanego w Baranowiczach.

Budżet w końcu przyjęto większością głosów. Budżet m. Baranowicz, przyjęty przez Radę Miejską sięga 791.225 złotych.

— *Występy solistów w Rozgłośni baranowickiej Polskiego Radia.* 25 bm. o godz. 2. wystąpią przed mikrofonem Rozgłośni Baranowickiej pani Maruta Janowska z Żyrowic koło Słonima (sopran) i Włodzimierz Wirstiuk z Nieświeża (skrzypce).

— **Kino Teatr „Pan“ na FON.** Dziś Kino Teatr „Pan“ w Baranowiczach wyświetla egzotyczny film wschodni pt. „Mściciel“, całkowity dochód z którego zostanie przeznaczony na FON. Każdy, spełniając swój obowiązek obywatelski powinien tę film obejrzeć w dniu 23 maja br. i przyczynić się takim sposobem do wzrostu sum przeznaczonych na FON.

Tablica pamiątkowa ku czci Marszałka Piłsudskiego

W czwartą rocznicę zgonu Marszałka Józefa Piłsudskiego została odsłonięta w kościele polskim na Kahlenbergu w Wiedniu tablica pamiątkowa. Na zdjęciu — tablica.

WOŁOŻYŃSKA

— **Z życia Związku Polaków Prawosławnych.** 17 maja rb. w Trabach, a w dniu 18 maja w Wołożynie i Baksztach założone zostały koła parafialne Związku Polaków Wyznania Prawosławn. W krótkim czasie mają powstać również podobne koła i w pozostałych parafiach prawosławnych powiatu wołożyńskiego. Zebranie organizacyjne skupiają liczne grona prawosławnych, którzy czują się Polakami. Na Zebraniach uczestnicy, zwłaszcza młodzi, wysuwają postulat zmiany kalendarza starego stylu na nowy.

— **Śmierć pod kołami pociągu.** 18 bm. w godzinach rannych w zamiarze samobójczym rzuciła się pod pociąg koło wsi Łostojańce, gm. wiszniewskiej, pow. oszmiańskiego, Helena Kozak, lat 80, której koła lokomotywy odcięły głowę i rękę. Przyczyna samobójstwa nieustalona.

— POBILI NA ŚMIERĆ KIJAMI. — Na przedmieściu m. Korca, Józefin, przechodnie zauważyli w odludnym miejscu leżącego bez przytomności młodzieńca, którego w stanie bardzo ciężkim przewieziono do rejonowego szpitala w Korcu. Jak się okazało, był to 19-letni Dawidowicz Mikołaj, którego napadła nieujawniona na razie banda wyrostków i obiła do nieprzytomności kijami. Po kilku godzinach Dawidowicz nie odzyskawszy przytomności zmarł w szpitalu.

SŁONIMSKA

— **Ulepszenie komunikacji kolejowej z Wilnem.** W nowym rozkładzie jazdy władze kolejowe uwzględniły długotrwałe starania ludności w sprawie ulepszenia komunikacji z Wilnem, wprowadzając wagon bezpośredniej komunikacji Słonim — Wilno i odwrotnie. Wagon ten odchodzi z Wilna pociągiem o godz. 18 min. 40 i przychodzi do Słonima o godz. 0 min. 51, następnie odchodzi ze Słonima o godz. 1 min. 15 i wraca do Wilna o godz. 7 min. 22. W ten sposób mieszkańcy województwa nowogródzkiego, a w tym i Słonima mają możność w przeciągu całego dnia załatwiania swoich spraw w stolicy ziem północno-wschodnich, czego dotąd nie było. Inowacja ta została na tutejszym terenie przyjęta z wielkim zadowoleniem, jako znaczne usprawnienie komunikacji. Dowodem tych nastrojów jest stale zwiększająca się frekwencja podróżnych w tych pociągach.

STOŁPECKA

— **Wzmożenie ruchu towarowego między Polską i Rosją.** W ciągu ostatnich dni daje się zaobserwować zjawisko poważnego wzmożenia ruchu towarowego polsko-rosyjskiego. Wzmożenie obrotu towarowego stoi w związku z umową handlową, zawartą w ub. miesiącu pomiędzy Polską a Rosją.

BRASŁAWSKA

— DZIECI SZKOŁY POWSZECHNEJ W DRUI zebrały i przekazały na ręce Starosty 230 zł na FON oraz 74 zł 50 gr na Pożyczkę Przeciwlotniczą.

Teraz dokonują zbiórki starego żelaza, mosiądzu i miedzi.

Zbiórką żelaza kieruje Gajczak Rudolf — nauczyciel miejscowej szkoły.

NIEŚWIESKA

— **Członkowie Zw. Inwalidów Wojennych,** którzy otrzymali już koncesje na prowadzenie kiosków w Nieświeżu, dotychczas nie mogą doczekać zezwolenia od władz akcyzowych.

— **Dobry urodzaj.** Rolnicy w powiecie nieświeskim, spodziewają się w bieżącym roku obfitych plonów. Również sady owocowe pokryte bujnym kwieciem prorokują dobry urodzaj.

— ZE ZW. PR. OB. KOBIET. Staraniem ZPOK w Nieświeżu został zorganizowany kurs ratownictwa sanitarnego. Zapisy są przyjmowane codziennie od godz. 13.

— ZARZĄD MIEJSKI W NIEŚWIEŻU przystąpił już do konserwacji i częściowej naprawy sukiennic ratusza, w którym mieści się muzeum miejskie z cennymi pamiątkami, jak przywileje miasta, pisane na pergaminie i dwa złote klucze od dawnych bram miejskich.

— „AWANTURA JEDNEJ NOCY“. — Komedia w 3 aktach Jana Bochwicza zostanie odegrana w Nieświeżu z udziałem znakomitych artystów: Stanisławy Englówny i Mieczysława Cybulskiego.

— MISJE. Na teren powiatu nieświeskiego przybędzie dn. 28 bm grupa księży misjonarzy z Wilna, którzy będą prowadzili misje w przeciągu 6 tygodni. Jednocześnie odbędzie się uroczyste poświęcenie krzyża misyjnego na placu Kościelnym w Nieświeżu.

— ZBIÓRKA METALI NA F. O. N. — Sekcja zbiórki metalu w Nieświeżu zwraca się z apelem do mieszkańców powiatu i miasta, o składanie złomu żelaznego, miedzi, mosiądzu i niklu. W związku ze zbiórką zainicjowano już składanie ofiar na terenie Kiecka i Łani staraniem Związku Młodej Polski.

DZISNIEŃSKA

— **54 ogródki dla bezrobotnych.** Towarzystwo Ogródków Działkowych na obszarze $2^1/_2$ ha gruntów miejskich w Głębokiem założyło 54 ogródki działkowe po 400 m^2 każdy. Ogródki te przydzielono bezrobotnym za opłatą po 3 zł rocznie. Na obsianie przydzielonych ogródków bezrobotni otrzymują nasion na bezpłatnie. Fundusz Pracy przydzielił 1.000 zł na ogrodzenie tych ogródków i wybudowanie stróżówki.

— *Wynik wyborów do Rady Miejskiej.* Wobec zgłoszenia w każdym okręgu wyborczym po jednej liście kandydatów na radnych do Rady Miejskiej w Głębokiem, wybory zostały uznane za dokonane bez głosowania. W wyniku czego do Rady Miejskiej weszło 10 radnych chrześcian i 6 Żydów.

W taki sam sposób zostały wybrane Rady Miejskie w Dziśnie i Dokszycach, przyczym do Rad Miejskich weszło po 7 radnych chrześcijan i po 5 Żydów.

RADIO

WILNO.

WTOREK, dnia 23.V. 1939 r.

6,56—8,50 Audycja poranna. 11,00 Audycja dla szkół. 11,15 Duety instrumentalne. 11,30 Audycja dla poborowych. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12,03 Audycja południowa. 13,00 Wiadomości z miasta i prowincji. 13,05 Sprawy wiejskie. 13,15 Motywy ludowe. 15,00 Straszne przygody Toffi — opowiadanie dla młodzieży. 15,15 Mała skrzyneczka dla dzieci. 15,30 Muzyka obiadowa. 16.00 Dziennik popołudniowy. 16.08 Wiadomości gospodarcze. 6.20 Przegląd aktualności finansowo-gospodarczych. 16.50 [illegible] lia — pogadanka. 17.00 Muzyka dwufortepianowa. 17.25 Wrota Wschodu: Kanał Sueski — felieton. 17.35 Z pieśnią po kraju. 18.00 Sylwetki sportowców. 18.05 Utwory na flet. 18.20 Urwanie głowy — gawęda. 18.30 Audycja dla robotników. 19.00 Koncert rozrywkowy. 20.00 Czytanki wiejskie. 20.15 D. c. koncertu rozrywkowego. 20.35 Audycje informacyjne. 21.00 Opowieść o Moniuszce. 22.00 Echa mocy i chwały — recytacje. 22.15 Recital skrzypcowy. 22.55 Rezerwa programowa. 23.00 Ostatnie wiadomości i komunikaty.

ŚRODA, dnia 24.V. 1939 r.

6,56 Pieśń por. 7,00 Dziennik por. 7,15 Muzyka (płyty). 8,00 Audycja dla szkół. 8,10 Program na dzisiaj. 8,15 Muzyka por. 8,50 Odcinek prozy: „Jutro na Madagaskar“ — fragment z książki Arkadego Fiedlera. 9,00—11,00 Przerwa. 11,00 Audycja dla szkół. 11,25 Muzyka (płyty). 11.30 Audycja dla poborowych. 11,57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Audycja południowa. 13,00 Wiadomości z miasta i prowincji. 13.05 Chwilka Wojskowego Przysposobienia Kobiet w oprac. Anny Bujwidówny. 13,10 Rapsody bohaterskie (płyty). 14.00—15.00 Przerwa. 15,00 Audycja dla młodzieży. 15.30 Muzyka obiadowa. 16.00 Dziennik popołudniowy. 16.05 Wiadomości gospodarcze. 16.20 Dom i szkoła: „Niebezpieczne zabawy“ — pogadanka. 16.35 Utwory wiolonczelowe. 17.00 „Gdyby zarządzono mobilizację“ — odczyt. 17,15 Audycja KKO. 17,17 Koncert. 18.00 „Z wędrówek po Italii“ — audycja słowno-muzyczna w opracowaniu Napoleona Fanti'ego. 18.30 „Nasz język“. 18.40 „Obóz w dolinie Mugusu — reportaż. 19.00 Koncert rozrywkowy. 20.00 Poradnik rolniczy — prowadzi Romuald Węckowicz. 20.05 Muzyka popularna. 20.15 Koncert rozrywkowy. 20.35 Audycje informacyjne. 21.00 Koncert Chopinowski. 21,30 Kwadrans poetycki. 21.45 Teka wileńska: „Wsi spokojna, wsi wesoła...“ (motywy sielskie w poezji polskiej) — odczyt prof. Konrada Górskiego. 22.00 Koncert Orkiestry Rozgłośni Wileńskiej. 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego i komunikaty. 23.05 Zakończenie programu.

BARANOWICZE

WTOREK, dn. 23 maja 1939 r.

6,57 Pieśń poranna. 8,10 Nasz program. 8,15 Koncert poranny z płyt. 11,15 Gwiazd i organy Wurlitzera (płyty z Warszawy). 14.00 Koncert z płyt. 14,20 Wiadomości z naszych stron. 14.50 Koncert popołudniowy (płyty). 15,15 Skrzynka ogólna — dr. Marian Stępowski (z Warszawy). 18,00 Piosenki ludowe z płyt. 20.00 Porady Rolnicze. 20,10 Wiadomości dla naszej wsi. 22.55 Rezerwa programowa. 23,05 Zakończenie programu.

TEATR i MUZYKA

TEATR MIEJSKI NA POHULANCE

— **„MAŁA KITTY I WIELKA POLITYKA“ — na przedstawieniu wieczornym!** Dziś, we wtorek dn. 23 maja o godz. 20 powtórzenie wesołej, dowcipnej komedii Stefana Donata pt. **„MAŁA KITTY I WIELKA POLITYKA“** w inscenizacji i reżyserii Ziemowita Karpińskiego. Akcja sztuki rozgrywa się na tle konferencji rozbrojeniowej w Lugano i przeplatana jest zabawnymi sytuacjami i aktualiami politycznymi. Wykonawcy pp.: Buyno, Korwin, Nawrocka (Kitty), Śląska, Czapliński, Ilcewicz, Lasoń, Łodziński, Nowosad, Surzyński, Tatarski. Oprawa dekoracyjna — Jan i Kamila Golusowie. Ceny popularne

— Jutro, w środę dn. 24.V. 39 r. o g. 20 „Rejtan“.

TEATR MUZYCZNY „LUTNIA“.

— **Występy Kulczyckiej i Dembowskiego.** Dziś po raz pierwszy wznowienie operetki Granchstaedtena Orłow. Operetka ta w wykonaniu zespołu Teatru Lutnia w naczelnych rolach z Kulczycką i Dembowskim jest jednem z najpiękniejszych widowisk sezonu. Ceny zniżone.

— **„Błękitna maska“.** Prawdziwą sensacją sezonu teatralnego w stolicach Europy jest widowisko operetkowe zakrojone na wielką skalę **„Błękitna maska“** o przepięknych współczesnych motywach i niezmiernie dowcipnej treści. Sześć malowniczych obrazów wymagają artystycznej wystawy, oraz bogactwa kostiumów. Operetka ta obfituje w liczne balety i ewolucje, których to dzieło wymaga. Teatr Lutnia dokłada starań i nieszczędzi kosztów aby **„Błękitna maska“** wypadła i u nas wspaniale. Premiera w sobotę. W rolach głównych Kulczycka i Dembowski, Halmirska, Iżykowski, Szczawiński i Domosławski.

Km. 389/38.

Obwieszczenie

O LICYTACJI NIERUCHOMOSCI

Komornik Sądu Grodzkiego w Oszmianie Michał Paszuk, mający kancelarię w Oszmianie, ul. Św. Duska Nr 10, na podstawie art. 676 i 679 k.p.c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 30 czerwca 1939 r., o godz. 10 w Sądzie Grodzkim w Oszmianie odbędzie się sprzedaż w drodze drugiego publicznego przetargu należącej do dłużniczki Olgi Dobrzyńskiej nieruchomości, objętej księgą hipoteczną Nr 15048, znajdującej się w Wydziale Hipotecznym Sądu Okręg. w Wilnie, a składającej się z dóbr ziemskich maj. Łosza, gm. polańskiej, pow. oszmiańskiego, woj. wileńskiego, ogólnego obszaru w 3 działach 502 ha 6505 mtr kw za wyjątkiem działek sprzedanych formalnie i uwidocznionych w powyższej księdze hip. Nr 15048 o obszarze 39 ha 8084 mtr kw. z zabudowaniami dokładnie wyszczególnione w protokóle opisu z dn. 12.VII. 1938 r. Powyższa nieruchomość ulega sprzedaży na zaspokojenie pretensji: Nikodema Grzebień-Grzebieniewskiego, Skarbu Państwa, Urzędu Skarbowego w Oszmianie, Zarządu Gminy Polany, oraz Państwowego Banku Rolnego w Warszawie.

Nieruchomość oszacowana została na sumę zł 100.000, cena zaś wywołania wynosi zł 66.666 gr 67.

Przystępujący od przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości zł 10.000 oraz zezwolenie Wileńskiego Urzędu Wojewódzkiego na prawo nabycia.

Rękojmię należy złożyć w gotowiźnie albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych instytucyj, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przesądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji, że uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8 do 18, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie Grodzkim w Oszmianie.

Dnia 15 maja 1939 r.

Komornik
(—) **Michał Paszuk.**

Przetarg

Dyrekcja Okręgu Poczt i Telegrafów w Wilnie ogłasza niniejszym przetarg nieograniczony na wykonanie robót instalacyjnych w nowobudującym się gmachu urzędu dworcowego Wilno 2 o kubaturze 45000 m^3 przy ul. Kolejowej (obok dworca osobowego) lub dostawę i montaż, a mianowicie:

a) Instalacja elektryczna światła i siły;
b) Instalacja wodociągu i kanalizacji;
c) Instalacja centralnego ogrzewania i wentylacji;
d) Dostawa i montaż zegarów wraz z baterią akumulatorów i prostownikiem do ich zasilania;
e) Dostawa i montaż centralki i nadajników dla sygnalizacji alarmowej przeciwnapadowej i pożarowej.

Przetarg rozpocznie się w dniu 13.VI. 1939 r. o godz. 11 w lokalu Oddz. Budowlanego Dyr. OP i T w Wilnie przy ul. Dominikańskiej 15

Do tego terminu tj do godziny 10 dnia 13.VI. 1939 r. dopuszczalne jest składanie ofert pisemnych.

Szczegółowe warunki, określajace zakres i jakość robót, formę i sposób składanie ofert wysokość, formę i sposób złożenia wadium i kaucji, terminy rozpoczęca i ukończenia robót itp. zawarte są w „wezwaniu do składania ofert“, które otrzymać można bezpłatnie w biurze Oddziału Budowlanego przy ul. Dominikańskiej 15 w Wilnie w okresie od 20.V do 12.VI br. w godz. od 10 do 12 codziennie z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych. We wskazanym wyżej biurze i oznaczonych godzinach interesańci mogą prócz wezwania do składania ofert, otrzymać za zwrotem kosztu, i przeglądać odpisy projektu rysunków, opisu technicznego, kosztorysu, oferty i umów.

Dyrekcja Okr. Poczt i Telegrafów zastrzega sobie prawo wyboru z przetargu przedsiębiorcę (lub dostawcę) bez względu na cenę oraz prawo uznania, że przetarg nie dał wyniku.

Dyrektor Okręgu
(—) **Inż. M. Nowicki.**

Przetarg

Wydział Powiatowy w Lidzie ogłasza przetargi:

1) Przetarg nieograniczony Nr 2 na całkowite wykonanie mostu żel. bet. o rozp. 10 m w św. przez rz. Lidziejkę w Nowoprudach k/Lidy.

2) Przetarg nieograniczony Nr 3 na całkowite wykonanie mostu żel. bet. o rozp. 8 m w św. przez rz. Lidziejkę w Lidzie.

Szczegółowe informacje oraz ślepe kosztorysy otrzymać można w Pow Zarządzie Drogowym w Lidzie za opłatą 2 zł.

Termin składania ofert ustala się najpóźniej na dzień 30 maja 1939 roku godz 9 dla przetargu Nr 2 i godz. 10 dla przetargu Nr 3.

Przew. Wydziału Powiatowego
(—) **Stanisław Gąssowski**
Starosta.

REDAKTORZY DZIAŁÓW: Władysław Abramowicz — sprawy kulturalne litewskie i wiadomości z m. Lidy; Zbigniew Cieślik — kronika zamiejscowa; Włodzimierz Hołubowicz — sprawozdania sądowe i reportaż „specjalnego wysłannika“; Witold Kiszkis — wiad. gospodarcze i polityczne (depeszowe i telef.); Eugenia Masiejewska-Kobylińska — dział p. t. „Ze świata kobiecego“; Kazimierz Leczycki — przegląd prasy; Józef Maśliński — recenzje teatralne; Anatol Mikułko — felieton literacki, humor, sprawy kulturalne; Jarosław Niecieckl — sport; Helena Romer — recenzje książek; Eugeniusz Swianiewicz — kronika wileńska; Józef Święcicki — artykuły polityczne, społeczne i gospodarcze.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA

Konto P.K.O. 700.312. Konto rozrach. 1, Wilno 1 Centrala. Wilno, ul. Biskupa Bandurskiego 4
Redakcja: tel. 79. Godziny przyjęć 1—3 po południu
Administracja: tel. 99—czynna od godz. 9.30—15.30
Drukarnia: tel. 3-40. Redakcja rękopisów nie zwraca.

Oddziały: Nowogródek, Bazyljańska 35, tel. 169; Lida, ul. Zamkowa 4/7, tel. 73; Baranowicze, Ułańska 11; Łuck, Wojewódzka 5.
Przedstawicielstwa: Nieśwież, Kleck, Słonim, Stołpce, Szczuczyn, Wołożyn, Wilejka, Głębokie, Grodno, Pińsk, Wołkowysk, Brześć n/B.

CENA PRENUMERATY

miesięcznie: z odnoszeniem do domu w kraju —3 zł., za granicą 6 zł., z odbiorem w administracji zł. 2.50, na wsi, w miejscowościach, gdzie nie ma urzędu pocztowego ani agencji zł. 2.50

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetr. przed tekstem 75 gr., w tekście 60 gr., za tekstem 30 gr, drobne 10 gr za wyraz, Najmniesze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie. Zastrzeżeń miejsca dla „drobnych“ nie przyjmujemy Przydział ogłoszeń do odpowiednich rubryk zależny jest tylko od Administracji. Kronika redakc. i komunikaty 60 gr za wiersz jednoszpaltowy. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe tabelaryczne 50%. Układ ogłoszeń w tekście 5-łamowy, za tekstem 10-łamowy Za treść ogłoszeń i rubrykę „nadesłane“ redakcja nie odpowiada. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmuje zastrzeżeń miejsca. Ogłoszenia są przyjmowane w godz. 9.30 — 16.30 i 17 — 20.

Wydawnictwo „Kurjer Wileński“ Sp. z o. o. Druk. „Znicz“, Wilno, ul. Bisk. Bandurskiego 4, tel. 3-40 Redaktor odp. [illegible] Wileńska [illegible]